No. ....

THE TRUSTEES OF THE PUBLIC LIBRARY OF THE CITY OF BOSTON 1852 1878

LUX OMNIUM CIVIUM

FROM THE

ELIZABETH FUND

B: KOVIN

B Koning

FABULÆ
ÆSOPI
Græcè & Latinè,
NUNC DENUO SELECTÆ:

Eæ item, quas AVIENUS *carmine expreſſit.*

Accedit RANARUM & MURIUM PUGNA, Homero olim adſcripta.

Cum elegantiſſimis in utroque libello Figuris, & utriuſque Interpretatione, plurimis in locis emendata.

Ex decreto DD. Hollandiæ ORDINUM, in uſum Scholarum.

Editio noviſſima a plurimis mendis repurgata.

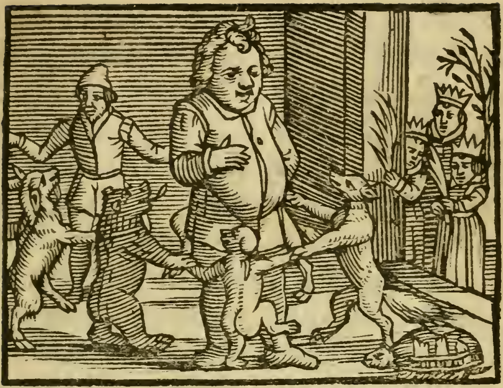

AMSTELODAMI,
Apud PAULUM MATTHIÆ F. CIↃ IↃ CLX.

XG.660.AelF

DANIELIS HEINSII
DE
ÆSOPI FABULIS
& ejus Sapientia.

ὍΣΣΗΝ Ἑλλὰς ἅπασα, καὶ Αὐσονίη μεγάθυμος,
Ὁ Φρὺξ φραδμοσύνην κτήσατο καὶ πινυτήν.
Μοῦνος καὶ σοφίην ἀπεμάξατο πᾶσαν Ὁμήρου,
Σὺν καὶ Ὀδυσσείας, σύν τε καὶ Ἰλιάδος.
Πρωτεύς τοι καὶ πᾶσαν ἀπῴκισε· τὴν πρὶν ἐοῦσαν
Τῶν μερόπων, ζωοῖς μίγδα χαρισσάμενος.
Κερδὼ Ὀδυσσεύς ἐστι· λέων δέ οἱ ἐστιν Ἀχιλλεύς·
Καὶ βάτραχον καὶ μῦν εἶδεν ἀριπρεπέα.
Πάντη δ᾽ ἀνδρομέην δήεις φρόνιν ἰδὲ καὶ ἔργα·
Αὐτὸν δὲ Κρονίδην πᾶσιν ἐφιστάμενον.
Ὦ παίδων μελέδημα, καὶ ἀνέρα πάντα πινύσκων·
Ὦ παίξας σπουδῆς ἄξια καὶ μελέτης.

ΕΚ ΤΩΝ ΦΙΛΟ-
ϛράτȣ Εἰκόνων,
Μῦθοι.

ΦΟΙΤΩ͂ΣΙΝ οἱ Μῦθοι παρὰ τὸν Αἴσωπον, ἀγαπῶντες αὐτὸν, ὅτι αὐτῶν ἐπιμελεῖται. Ἐμέλησε μὲν γὰρ καὶ Ὁμήρῳ Μύθȣ, καὶ Ἡσιόδῳ, ἔτι δὲ καὶ Ἀρχιλόχῳ πρὸς Λυκάμβην· ἀλλὰ Αἰσώπῳ πάντα τὰ τῶν ἀνθρώπων ἐκμεμύθωται· καὶ λόγȣ τοῖς θηρίοις μεταδέδωκε λόγȣ ἕνεκα.

EX PHILO-
STRATI IMAGI-
nibus, Fabulæ.

FAbulæ ſe ad Æſopum, præ amore, quo eum proſequuntur, quaſi ſtudio diſcendi, conferunt: quippe cui curæ ſe eſſe vident. Nam & Homero quidẽ, & Heſiodo, ſed & adverſus Lycamben Archilocho, cura Fabularum fuit. Æſopus verò in huma-

πλεονεξίαν γὰρ ἐκκόπτει καὶ ὕβριν ἐλαύνει, καὶ ἀπάτην. καὶ ταῦτα λέων τις αὐτῷ ὑποκρίνεται· καὶ ἀλώπηξ καὶ ἵππος, νὴ Δία. καὶ οὐδὲ ἡ χελώνη ἄφωνος· ὑφ' ὧν τὰ παιδία μαθηταὶ γίνονται τῶν τοῦ βίου πραγμάτων. εὐδοκιμοῦντες οὖν οἱ Μῦθοι διὰ τὸν Αἴσωπον, φοιτῶσιν ἐπὶ τὰς θύρας τοῦ σοφοῦ, ταινίαις αὐτὸν ἀναδήσοντες, καὶ στεφανώσοντες αὐτὸν θαλλοῦ στεφάνῳ. ὁ δὲ οἶμαι τινὰ ὑφαίνει μῦθον· τὸ γὰρ μειδίαμα τοῦ προσώπου, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ κατὰ τῆς γῆς ἑστῶτες, τοῦτο δηλοῦσιν. οἶδεν ὁ ζωγράφος, ὅτι αἱ τῶν Μύθων φροντίδες ἀνειμένης τῆς ψυχῆς δέονται. φιλοσοφεῖ δὲ ἡ γραφὴ καὶ τὰ τῶν Μύθων σώματα, καὶ θηρία συμβάλλουσι ἀνθρώ-

humana vita deſcribenda omnes prope Fabulas conſumſit. qui non ſine ratione, brutis tribuit ſermonem. Quo & cupiditatem tollit, & libidinem profligat, & fraudem. Atque hæc ei Leo quidam, & Vulpes,&,ſi Diis placet, Equus repræſentat. Ac ne Teſtudo quidem muta hîc eſt. Ex quibus quæ in vita hominum geruntur, pueri addiſcunt. Habitæ igitur in precio Æſopi cauſſâ fabulæ, ad fores Sapientis ſtudiosè accedunt: uti vittis coroniſq; ex olea involvant ei caput. Ille autem Fabulam interea, ni fallor, meditatur.

ποις, περιίστησι χορὸν τῷ Αἰσώπῳ, ἀπὸ τῆς ἐκείνου σκηνῆς συμπλάσασα· κορυφαία δὲ τοῦ χοροῦ ἡ Ἀλώπηξ γέγραπται· χρῆται γὰρ αὐτῇ ὁ Αἴσωπος διακόνῳ τῶν πλείστων ὑποθέσεων, ὥσπερ ἡ κωμῳδία τῷ Δαῷ.

tatur. Quod & riſus, qui in vultu, fixique in terram oculi, teſtantur. Quippe Fabulas, remiſſæ mentis curam eſſe, haud ignoravit pictor. Sapienter autem Fabulas corporibus expreſſit pictura: quæ conjungens brutis homines, choro illum, ex ſcena ejus deſumto, circumdat. Chori dux picta eſt Vulpecula. Quâ Æſopus in pleriſque argumentis adminiſtrâ utitur, ut Davo Comœdia.

α΄. ΑΛΩΠΗΞ καὶ ΒΑΤΟΣ.

Ἀλώπηξ φραγμὸν ἀναβαίνουσα, ἐπειδὴ ὀλισθήσασα καταπίπτειν ἔμελλεν, ἐπελάβετο πρὸς βοήθειαν βάτου. καὶ δὴ τοὺς πόδας ἐπὶ τοῖς ἐκείνης κέντροις αἱμάξασα καὶ ἀλγήσασα, πρὸς αὐτὴν εἶπεν, Οἴμοι, καταφυγοῦσάν με γὰρ ἐπί σε, ὡς ἐπὶ βοηθὸν, σὺ χεῖρον διέθηκας. Ἀλλ' ἐσφάλης, ὦ ἄυτη, φησὶν ἡ βάτος,

Fabula I. Vulpes & Rubus.

Vulpes ſepem cùm conſcenderet, jámque ex lapſu pedum caſura foret, Rubum in ſubſidium apprehendit. Cujus cùm aculëis lancinata, ac conſperſa ſanguine doleret; Hei mihi, inquit, quæ ad te cauſſâ ſubſidii confugi: tu verò pejus etiam me excepiſti. Atqui

ἐμȣ͂ βȣληθεῖσα ἐπιλαβέσθαι, ἥτις πάντων ἐπιλαμβάνεσθαι εἴωθα.

ΕΠΙΜΥΘΙΟΝ.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ οὗτοι τῶν ἀνθρώπων μάταιοι, ὅσοι βοηθεῖς προστρέχȣσιν, οἷς τὸ ἀδικεῖν μᾶλλον ἔμφυτον.

Atqui erraſti, heus tu, inquit Rubus, quæ apprehendere me voluiſti, qui apprehendere omnes ſoleo.

AFFABULATIO.

Fabula ſignificat, etiam eos homines dementes eſſe, qui ad eos auxilii cauſſâ accurrunt, quibus injuriâ afficere naturâ innatum eſt.

β΄. ΑΛΩΠΗΞ.

Ἀλώπηξ εἰς οἰκίαν ἐλθȣ͂σα ὑποκριτȣ͂,

FABULA II.

Vulpes.

Vulpes in domum mimi cùm veniſſet,

καὶ ἕκαστα τῶν αὐτοῦ σκευῶν διερευνωμένη, εὗρε καὶ κεφαλὴν μορμολυκείου εὐφυῶς κατεσκευασμένην. ἣν καὶ ἀναλαβοῦσα ταῖς χερσὶν, ἔφη, Ὢ οἵα κεφαλὴ, καὶ ἐγκέφαλον οὐκ ἔχει!

ſet, ſingula illius vaſa perſcrutata, larvæ quoque caput affabre factum invenit. quo in manus ſumto, O quale, inquit, caput; & cerebrum non habet!

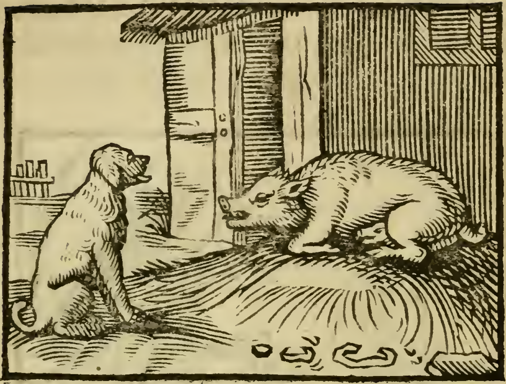
ΕΠΙΜΥΘΙΟΝ.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρας, μεγαλοπρεπεῖς μὲν τῷ σώματι, κατὰ δὲ ψυχὴν ἀλογίστους.

AFFABULATIO.

Fabula in viros, magnificos quidem corpore, animo autem inconſultos.

FABU-

γ'. ΥΣ ϗ ΚΥΩΝ.

Ὗς ϗ Κύων περὶ εὐτοκίας ἤριζον. ἔφη δ' ἡ Κύων, εὔτοκος εἶναι μάλιστα πάντων τῶν πεζῶν. καὶ ἡ Ὗς ὑποτυχοῦσα, πρὸς ταῦτα φησίν· Ἀλλ' ὅταν τοῦτο λέγῃς, ἴσθι, ὅτι ϗ τυφλοὺς τοὺς σαυτῆς σκύλακας τίκτεις.

ΕΠΙΜΥΘΙΟΝ.

ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι

FABULA III.
Sus & Canis.

SUs & Canis de fœcunditate certabant. Ac Canis quidem omnium pedeſtrium ſe fœcundiſſimam ajebat. cui Sus occurrens, Hæc cùm dicis, inquit, cæcos quoque catulos te párere memento.

AFFABULATIO.

Fabula ſignificat, non

οὐκ ἐν τῷ τάχει τὰ πράγματα, ἀλλ᾽ ἐν τῇ τελειότητι κρίνεται.

non ex celeritate, ſed ex perfectione de rebus judicari.

δ΄. ΓΕΡΩΝ καὶ ΘΑΝΑΤΟΣ.

Γέρων ποτὲ ξύλα κόψας, καὶ ταῦτα φέρων, πολλὴν ὁδὸν ἐβάδιζε, καὶ διὰ τὸν πολὺν κόπον ἀποθέμενος ἔν τόπῳ τινὶ τὸν φόρτον, τὸν Θάνατον ἐπεκαλεῖτο. τοῦ δὲ Θανάτου παρόντος, καὶ πυνθανομένου τὴν

Fabula IV. Senex & Mors.

Senex olim inciſa à ſe ligna ferēs, multam ibat viam, nimióque præ labore, depoſito in loco quodā onere, Mortem invocabat. Verū Mors cùm accederet, cauſſámque, ob quam vocaret

αἰτίαν, δι' ἣν αὐτὸν ἐκάλει, δειλιάσας ὁ γέρων, ἔφη· ἵνα μου τὸν φόρτον ἄρῃς.

caret ſe, exquireret, timore ſubito correptus ſenex, Ut meum onus, inquit, tollas.

ΕΠΙΜΥΘΙΟΝ.

ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πᾶς ἄνθρωπος φιλόζωος, εἰ καὶ δυστυχεῖ καὶ πτωχός ἐστι.

AFFABULATIO.

Fabula ſignificat, omnem hominem amare vitam, infelix licèt & mendicus ſit.

ε'. ΟΝΟΣ καὶ ΑΛΩΠΗΞ.

Ὄνος ἐνδυσάμενος λεοντῆν, περιῄει τἄλλα τῶν ζώων ἐκφοβῶν. καὶ δὴ θεασά-

FABULA V.

Aſinus & Vulpes.

ASINUS indutus pelle Leonis vagabatur, reliquiſque terrorem animalibus incu-

μδμ@ Ἀλώπεκα, ἐπειρᾶτο καὶ ταύτην δεδίττεσθαι. ἡ δὲ (ἐτύγχανε γὰρ αὐτοῦ φθεγξαμένου προακηκουῖα) πρὸς αὐτὸν ἔφη· Ἀλλ᾽ εὖ ἴσθι, ὡς καὶ ἐγὼ ἄν σε ἐφοβήθην, εἰ μὴ ὀγκωμένου ἤκουσα.

incutiebat. qui, conſpectâ Vulpe, & hanc terrrere conatus eſt. ea autem (fortè enim vocem ejus antè audiverat) ad ipſum, Atqui, & ego, certò ſcias, inquit, timuiſſem te, niſi rudentem audiviſſem.

ΕΠΙΜΥΘΙΟΝ.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἔνιοι τῶν ἀπαιδεύτων τοῖς ἔξω δοκοῦντές τινες εἶναι, ὑπὸ τῆς ἰδίας γλωσσαλγίας ἐλέγχονται.

AFFABULATIO.

Fabula ſignificat, nonnullos indoctos, qui iis, quibus ſunt ignoti, aliquid videntur eſſe, ex ſua redargui loquacitate.

FABU-

ϛʹ. ΙΞΕΥΤΗΣ ϗ ΕΧΙΣ.

Ἰξευτὴς δίκτυον ἀναλαβὼν καὶ καλάμους, πρὸς ἄγραν ἐξῆλθεν. ἰδὼν δὲ κίχλην ἐφ' ὑψηλοῦ δένδρου καθεζομένην, καὶ τοὺς καλάμους ἀλλήλοις ἐπὶ μῆκος συνάψας, ἄνω πρὸς αὐτὴν συλλαβεῖν βουλόμενος ἐφεώρα. καὶ δὴ λαθὼν ἔχιν κοιμωμένην ὑπὸ πόδας ἐπάτησε. τῆς δ' ὀργισθείσης καὶ δακού-

FABULA VI.

Auceps & Vipera.

AUceps, rete accepto & arundinibus, aucupatum exiit. Viſo autem turdo, qui in alta arbore ſederet, arundinibus longâ ſerie inter ſe conjunctis, ſurſum eum prehenſurus oculos tollebat. Cæterùm ignarus, Viperam domientem concul-

σης αὐτὸν, ἐκεῖνος ἤδη λειποψυχῶν ἔλεγε, Δύστηνος ἐγὼ, ἕτερον γὰρ θηρεῦσαι βουλόμενος, αὐτὸς ὑφ᾽ ἑτέρου ἠγρεύθην εἰς θάνατον.

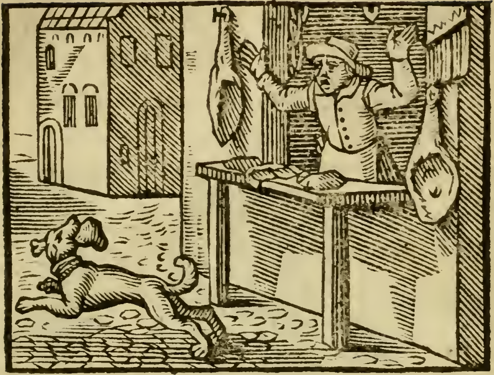
culcavit. Quæ offenſa ac irata, quum momordiſſet eum, ille jam agens animam, Me miſerum, ajebat: quippe qui alium capturus, ipſe ab alio ad mortem captus ſum.

ΕΠΙΜΥΘΙΟΝ.

ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τοῖς πέλας ἐπιβουλεύοντες, λανθάνουσι πολλάκις ὑφ᾽ ἑτέρων τοῦτ᾽ αὐτὸ πάσχοντες.

AFFABULATIO.

Fabula ſignificat, eos qui proximis inſidiantur, ignaros ſæpe ab aliis id ipſum pati.

ζʹ. ΚΥΩΝ καὶ ΜΑΓΕΙΡΟΣ.

ΚΥ'ΩΝ ἐσπηδήσας εἰς μαγειρεῖον, καὶ τοῦ Μαγείρου ἀσχολουμένου, καρδίαν ἁρπάσας ἔφυγεν. ὁ δὲ Μάγειρος ἐπιστραφεὶς, ὡς εἶδεν αὐτὸν φεύγοντα, εἶπεν· Ὦ οὗτος, ἴσθι, ὡς ὅπουπερ ἂν ἧς, φυλάξομαί σε. οὐ γὰρ ἀπ' ἐμοῦ καρδίαν εἴληφας, ἀλλ' ἐμοὶ καρδίαν ἔδωκας.

FABULA VII.
Canis & Cocus.

CAnis irrumpens in culinam, ibi Coco occupato, corde arrepto fugit. Converſus verò Cocus, ut ipſum vidit fugientem, Heus tu, inquit, ſcito, ubicunque fueris, me te obſervaturum. non enim cor mihi abſtuliſti, ſed dediſti.

ΕΠΙΜΥΘΙΟΝ.

ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλάκις τὰ παθήματα τοῖς ἀνθρώποις μαθήματα γίνεται.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, ſæpe mala hominibus documenta eſſe.

η΄.

ΓΥΝΗ ΚΑΙ ΟΡΝΙΣ.

Γυνὴ χήρα τις ὄρνιν εἶχε, καθ' ἑκάστην ἡμέραν ὠὸν αὐτῇ τίκτουσαν. Νομίσασα δὲ, ὡς εἰ πλείους τῇ ὄρνιθι κριθὰς παραβάλλοι, δὶς τέξεται τῆς ἡμέρας, τοῦτο πεποίηκεν, Ἡ δ' ὄρνις πιμε-

Fabula VIII.
Mulier & Gallina.

Mulier quædam vidua Gallinam habebat ſingulis diebus ovum ſibi parientem. Rata vero, ſi plus hordei Gallinæ objiceret, bis parituram die, hoc

λῆς γινομένη, οὐδ' ἅπαξ τῆς ἡμέρας τίκτειν ἠδύναται.

hoc fecit. Gallina autem pinguefacta, ne ſemel quidem die párere potuit.

ΕΠΙΜΥΘΙΟΝ.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ διὰ πλεονεξίαν τῶν πλειόνων ἐπιθυμοῦντες, καὶ τὰ παρόντα ἀποβάλλουσι.

AFFABULATIO.

Fabula ſignificat, eos qui ob avaritiam plura appetunt, ea quoque, quæ adſunt, amittere.

θ'. ΟΡΝΙΣ ΧΡΥΣΟΤΟΚΟΣ.

Ὄρνιθά τις εἶχεν ὠὰ χρυσᾶ τίκτουσαν· καὶ

FABULA IX.

Gallina auripara.

GAllinam quædam habuit, quæ

νομίσασα, ἔνδον αὐτῆς ὄγκον χρυσίου εἶναι, κτείνασα εὗρεν ὁμοίαν τῶν λοιπῶν ὀρνίθων. Ἡ δὲ ἀθρόον πλοῦτον ἐλπίσασα εὑρήσειν, καὶ τοῦ μικροῦ ἐστέρηται ἐκείνου.

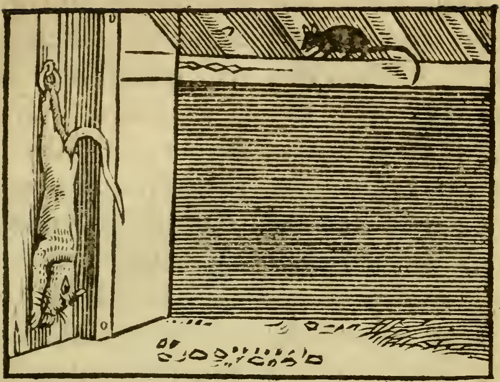
ova pareret aurea. Rata igitur, intra ipſam auri extare maſſam, occiſam, aliis gallinis ſimilem invenit. Illa igitur multum ſperans ſe inventuram divitiarum, exiguo quoque illo privata eſt.

ΕΠΙΜΥΘΙΟΝ.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ τοῖς παροῦσιν ἀρκεῖσθαι, καὶ τὴν ἀπληστίαν φεύγειν.

AFFABULATIO.

Fabula ſignificat, oportere contentum eſſe præſentibus, & inexplebilem fugere ſatietatem.

ί. ΑΙΛΟΥΡΟΣ ϗ ΜΥΕΣ.

ΕʼΝ οἰκίᾳ τινὶ πολλῶν Μυῶν ὄντων, Αἴλουρος τοῦτο γνοὺς ἧκεν ἐνταῦθα, ϗ καθέκαστον αὐτῶν συλλαμβάνων κατήσθιεν. Οἱ δὲ καθ' ἑκάστην ἑαυτοὺς ἀναλισκομένους ὁρῶντες, ἔφασαν πρὸς ἀλλήλους, Μηκέτι κάτω κατέλθωμεν, ἵνα μὴ παντάπασιν ἀπολώμεθα. εἰ γὰρ Αἴλουρος μὴ

FABULA X.
Felis & Mures.

IN domo quadam quum multi eſſent Mures, Felis eo cognito, illò ſe contulit; ſinguloſque captos devoravit. Illi verò quotidie quũ ſe abſumi viderẽt, inter ſe dixerunt, Ne poſthac deſcendamus, ne penitus intereamus. Nam ſi Felis non po-

δυνάμενος δεῦρο ἐξικνεῖσθαι, ἡμεῖς σωθησόμεθα. ὁ δὲ Αἴλουρος, μηκέτι τῶν Μυῶν καταιόντων, ἔγνω δι᾽ ἐπινοίας αὐτοὺς σοφιζόμενος ἐκκαλέσασθαι. καὶ δὴ ἐπὶ πασσάλου τινὸς ἑαυτὸν ἀναβὰς ἀπῃώρησε, καὶ προσεποιεῖτο νεκρὸς εἶναι. Τῶν δὲ Μυῶν τις παρακύψας, καὶ ἰδὼν αὐτὸν, ἔφη, Ὦ οὗτος, κἂν θύλαξ γένῃ, οὐ προσελεύσομαί σοι.

teſt venire huc, nos ſalvi erimus. Felis vero, quum non amplius Mures deſcenderent, dolo decipere eos ſtatuit, ac evocare: conſcenſoque quodam peſſulo, de eo ſe ſuſpendit, mortemque ſimulavit. Ex Muribus autem quidam, inclinato capite, eoque viſo, Heus tu, inquit, ne, ſi ſaccus quidem fias, ad te accedam.

ΕΠΙΜΥΘΙΟΝ.

ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τῶν ἀνθρώπων οἱ φρόνιμοι, ὅταν τῆς ἐνίων μοχθηρίας πειραθῶσιν, οὐκέτι αὐτῶν ἐξαπατῶνται ταῖς ὑποκρίσεσιν.

AFFABULATIO.

Fabula ſignificat, prudentes homines, quum quorumdam pravitatem experti fuerint, non amplius eorum falli ſimulationibus.

FABU-

ια΄. ΑΛΩΠΗΞ καὶ ΠΙΘΗΚΟΣ.

Ἐν συνόδῳ ποτὲ τῶν ἀλόγων ζώων ὠρχήσατο πίθηκος. καὶ εὐδοκιμήσας, βασιλεὺς ὑπ' αὐτῶν ἐχειροτονήθη. Ἀλώπηξ δὲ αὐτῷ φθονήσασα, ὡς ἔν τινι παγίδι κρέας ἐθεάσατο, τὸν πίθηκον λαβοῦσα ἐνταῦθα ἤγαγε, ὡς εὕροι μὲν αὐτὴ λέγουσα θησαυρὸν τοῦτον, μὴ μέντοι καὶ χρή-

FABULA XI.

Vulpes & Simius.

In Concilio quodã brutorum ſaltavit Simius: probatuſque, Rex ab ipſis electus eſt. Vulpes autem ei invidens, quum propter laqueum quendam carnem vidiſſet, Simium illuc ſecum duxit, inveniſſe ſe theſaurum dicens, quo non uteretur:

σαθαι αὐτῷ· τῷ βασιλεῖ γὰρ τοῦτον ὁ νόμος δίδωσι. καὶ προὐτρέπετο αὐτὸν, ἅτε δὴ βασιλέα τὸν θησαυρὸν ἀνελέσθαι. ὁ δὲ ἀπερισκέπτως προσελθὼν, καὶ συλληφθεὶς ὑπὸ τῆς παγίδος, ὡς ἐξαπατήσασαν ἐμέμφετο τὴν Ἀλώπεκα. ἡ δὲ πρὸς αὐτόν· Ὦ Πίθηκε, τοιαύτην σὺ μωρίαν ἔχων, τῶν ἀλόγων βασιλεύσεις;

quippe quem lex Regi tribueret. hortataque cum eſt, ut tanquam Rex hunc ſumeret theſaurum. At ille quum incogitanter eò ſeſe contuliſſet, captus laqueo, Vulpem, quod ſe decepiſſet, accuſabat. Ille vero, O Simie, inquit, tune tam demens imperium in bruta obtinebis?

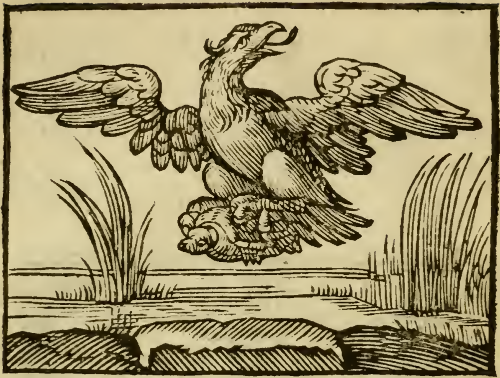
ΕΠΙΜΥΘΙΟΝ.

ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ πράξεσί τισιν ἀπερισκέπτως ἐπιχειροῦντες, δυστυχήμασι περιπίπτουσι.

AFFABULATIO.

Fabula ſignificat, eos qui actiones quaſdam inconſultò aggrediuntur, in adverſam incidere fortunam.

FABU-

ιβ΄. ΧΕΛΩΝΗ καὶ ΑΕΤΟΣ.

Χελώνη Ἀετοῦ ἐδεῖτο, ἵπτασθαι ταύτην διδάξαι. τοῦ δὲ παραινοῦντος, πόῤῥω τοῦτο τῆς φύσεως αὐτῆς εἶναι, ἐκείνη μᾶλλον τῇ δεήσει προσέκειτο. Λαβὼν οὖν ταύτην τοῖς ὄνυξι, καὶ εἰς ὕψος ἀνενεγκὼν, εἶτ᾽ ἀφῆκεν. Ἡ δὲ κατὰ πετρῶν πεσοῦσα συνετρίβη.

FABULA XII.

Teſtudo & Aquila.

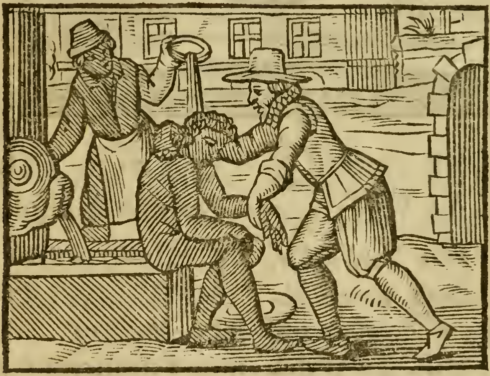
TEſtudo orabat Aquilam, ut ſe volare doceret. quæ quum moneret eam, alieniſſimum id à natura ejus eſſe; illa magis precibus inſtare. Acceptā ergo unguibus, in altumque ſublatam, mox demiſit. quæ in petras cecidit, & contrita eſt.

ΕΠΙΜΥΘΙΟΝ.

ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ, ἐκ φιλονεικίας τῶν φρονιμωτέρων παρακούσαντες, ἑαυτοὺς ἔβλαψαν.

AFFABULATIO.

Fabula ſignificat, multos, qui contentionis ſtudio prudentiores non audiverint, ſe ipſos læſiſſe.

ιγʹ. ΑΙΘΙΟΨ.

Αἰθίοπά τις ὠνήσατο, τοιοῦτον αὐτῷ τὸ χρῶμα εἶναι δοκῶν ἀμελείᾳ τοῦ πρότερον ἔχοντος αὐτὸν καὶ παραλαβὼν οἴκαδε, πάντα μὲν αὐ-

FABULA XIII.

Æthiopem quidam emit, talem ei colorem negligentia ejus, qui prius habuit, ineſſe ratus. Quem quum in domum

mum

τῷ προσῆγε τὰ ῥύμματα, πᾶσι, καὶ λουτροῖς ἐπειρᾶτο καθαίρειν. καὶ τὸ μὲν χρῶμα μεταβαλεῖν οὐκ εἶχε, νοσεῖν δὲ τῷ πονεῖν παρεσκεύασεν.

mum accepiſſet ſuā, omnia ei adhibuit purgamenta, cumque omnibus lavacris mundare tentavit. Et colorem quidem tranſmutare non potuit, morbum autem ex labore contraxit.

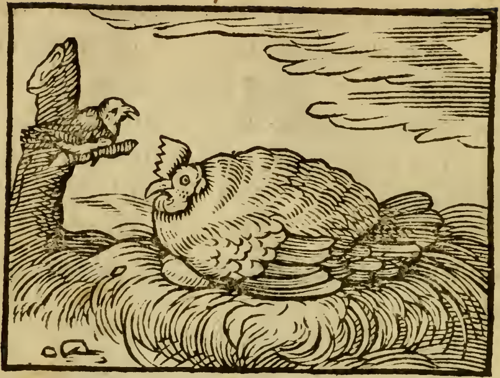
ΕΠΙΜΥΘΙΟΝ.

ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι μένουσιν αἱ φύσεις, ὡς προῆλθον τὴν ἀρχήν.

AFFABULATIO.

Fabula ſignificat, manere naturas, ut à principio provenerunt.

FABU-

ιδ'. ΟΡΝΙΣ ϗ ΧΕΛΙΔΩΝ.

ΟΡΝΙΣ ὄφεως ὠὰ εὑροῦσα, ἐπιμελῶς ἐκθερμάνασα ἐξεκόλαψε. Χελιδὼν δὲ θεασαμένη αὐτὴν, ἔφη· Ὦ ματαία, τί ταῦτα τρέφεις; ἅπερ αὐξηθέντα ἀπὸ σοῦ πρώτης τοῦ ἀδικεῖν ἄρξεται.

ΕΠΙΜΥΘΙΟΝ.

ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι

Fabula XIV. Gallina & Hirundo.

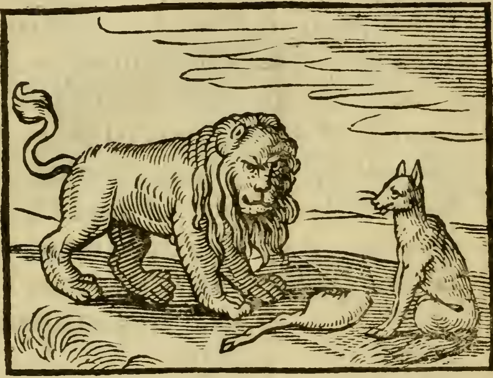
GAllina Serpentis ova cùm inveniſſet, diligenter calefacta excluſit. Hirundo autem quum eam vidiſſet, O demens, quid hæc nutris, inquit? quæ quū excreverint, à te prima injuriā auſpicabuntur.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, non

ἀμετάθετός ἐστιν ἡ πονηρία, κἂν τὰ μέγιστα εὐεργετῆται.

non manſuefieri pravitatem, licèt maximis afficiatur beneficiis.

ιε΄. ΛΕΩΝ καὶ ΟΝΟΣ καὶ ΑΛΩΠΗΞ.

Λέων, καὶ ὄνος, καὶ ἀλώπηξ, κοινωνίαν ποιησάμενοι, ἐξῆλθον πρὸς ἄγραν. Πολλῆς οὖν θήρας συλληφθείσης, προσέταξεν ὁ λέων τῷ ὄνῳ διελεῖν αὐτοῖς. ὁ δὲ τρεῖς μερίδας ποιησά-

FABULA XV. Leo, Aſinus & Vulpes.

Leo, & Aſinus, & Vulpes, initâ ſocietate, ad venandum egreſſi ſunt. Multâ igitur prædâ captâ, mandavit Leo Aſino, illis ut divideret. At ille, tri-

μῦθος ἐκ τῶν ἴσων, ἐκλέξασθαι τοῦτον προὐτρέπετο. Καὶ ὁ Λέων θυμωθεὶς τὸν ὄνον κατέφαγε. εἶτα τῇ Ἀλώπεκι μερίζειν ἐκέλευσεν. ἡ δ᾽ εἰς μίαν μερίδα πάντα σωρεύσασα ἑαυτῇ βραχύ τι κατέλιπεν. Καὶ ὁ Λέων πρὸς αὐτὴν, Τίς σε, ὦ βελτίστη, διαιρεῖν οὕτως ἐδίδαξεν; ἡ δ᾽ εἶπε, Τοῦ ὄνου συμφορά.

tribus partibus æqualiter factis, ut eligerent eos hortabatur. Tum Leo irâ percitus, Aſinum devoravit. Inde vulpi ut divideret mandavit. Illa vero in partes omnia quum dividiſſet, ſibi minimum quid reliquit. Tum Leo ipſi, Quis te, ô optima, dividere ſic docuit? Illa, Aſini calamitas, inquit.

ΕΠΙΜΥΘΙΟΝ.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι σωφρονισμοὶ γίνονται τοῖς ἀνθρώποις τὰ τῶν πέλας δυστυχήματα.

AFFABULATIO.

Fabula ſignificat, monita hominibus eſſe aliorum infortunia.

ιϛʹ. ΛΕΩΝ καὶ ΑΡΚΤΟΣ.

Λέων καὶ Ἄρκτος ὁμοῦ βουνέβρῳ περιτυχόντες, περὶ τούτου ἐμάχοντο. Δεινῶς οὖν ὑπ' ἀλλήλων διατεθέντες, ὡς ἐκ τῆς πολλῆς μάχης καὶ σκοτοδινιάσαι, ἀπαυδήσαντες ἔκειντο. Ἀλώπηξ δὲ κύκλῳ περιιοῦσα, πεπτωκότας αὐτοὺς ἰδοῦσα, καὶ τὸ βουνέβρον ἐν τῷ μέσῳ κείμενον, τοῦτο διὰ μέσου

FABULA XVI.

Leo & Urſus.

Leo & Urſus, ſimul magnum nacti hinnulum, de eo pugnabant. Malè igitur à ſe mutuò accepti, adeò ut ex multa pugna etiam vertigine corriperentur, defatigati jacebāt. Vulpes autē circumcirca curſans, ubi proſtratos eos vidit, & hin-

ἀμφοῖν διαδραμοῦσα καὶ ἁρπάσασα, φεύγουσα ᾤχετο. οἱ δὲ βλέποντες μὲν αὐτὴν, μὴ δυνάμενοι δὲ ἀναστῆναι, Δείλαιοι ἡμεῖς, εἶπον, οἳ ἀλώπεκα ἐμοχθοῦμεν.

hinnulum in medio jacentem, hunc, curſu per medium utriuſque concitato, rapuit, fugâque abiit. At illi cùm viderent quidem ipſam, quia ſurgere autem non poſſent, Nos miſeros, ajebant, qui Vulpi laboravimus!

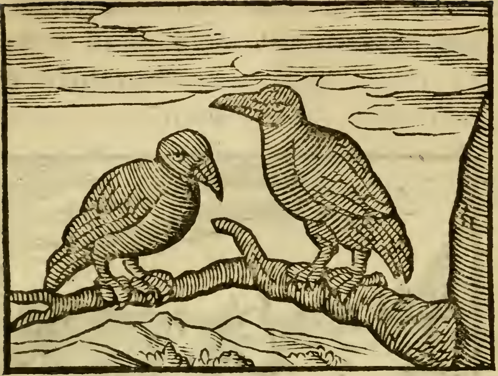
ΕΠΙΜΥΘΙΟΝ.

ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἄλλων κοπιώντων, ἄλλοι κερδαίνουσιν.

AFFABULATIO.

Fabula ſignificat, aliis laborantibus, alios lucrari.

FABU-

ιζ. ΚΟΡΑΞ.

Κόραξ νοσῶν ἔφη τῇ μητρί· Μῆτερ, εὔχου τῷ Θεῷ, καὶ μὴ θρήνει. Ἡ δ᾽ ὑπολαβοῦσα ἔφη· Τίς σε, ὦ τέκνον, τῶν θεῶν ἐλεήσει; τίνος γὰρ κρέας ὑπὸ σοῦ γε οὐκ ἐκλάπη?

ΕΠΙΜΥΘΙΟΝ.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι εἰ πολλοὺς ἐχθροὺς ἐν βίῳ

FABULA XVII.

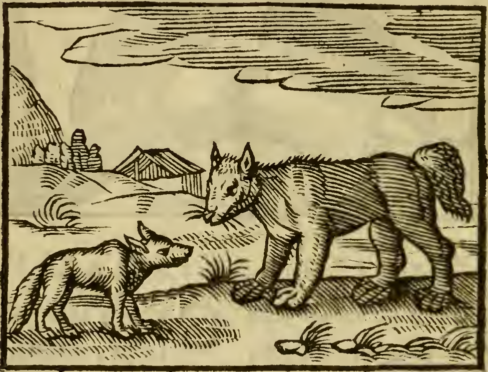
CORVUS ægrotans, ait matri; Mater,precare Deū, nec lamentare. Ea verò reſpondit, dixitque, Quis Deorum, ô fili,miſerebitur tui? cujus enim tu carnes non es furatus?

AFFABULATIO.

Fabula ſignificat, qui in vita multos

ἔχοντες, οὐδένα φίλον ἐν ἀνάγκῃ εὑρήσουσιν.

inimicos habent, amicum in neceſſitate inventuros neminem.

ιή. ΑΛΩΠΗΞ καὶ ΛΕΩΝ.

Ἀλώπηξ μήπω θεασαμένη λέοντα, ἐπειδὴ κατά τινα τύχην αὐτῷ συνήντησε, τὸ μὲν πρῶτον οὕτως ἐφοβήθη, ὡς μικροῦ καὶ ἀποθανεῖν. ἔπειτα τὸ δεύτερον θεασαμένη, ἐφοβήθη μὲν, οὐ

FABULA XVIII. Vulpes & Leo.

VULPES quum nunquam vidiſſet Leonem; atque ei caſu quodam occurriſſet, primùm ſic timuit, ut fermè moreretur. deinde quum ſecundò vidiſſet, timuit quidem, non tamen

μὴν ὡς τὸ πρότερον. ἐκ τρίτου δὲ τοῦτον θεασαμένη, οὕτως αὐτοῦ κατεθάῤῥησεν, ὡς καὶ προσελθοῦσα, διαλεχθῆναι.

tamen ut prius. tertiò autem quum vidiſſet ipſum, eos animos adverſus eum aſſumſit, ut & accederet, & colloqueretur.

ΕΠΙΜΥΘΙΟΝ.

ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἡ συνήθεια, καὶ τὰ φοβερὰ τῶν πραγμάτων εὐπρόσιτα ποιεῖ.

AFFABULATIO.

Fabula ſignificat, conſuetudine ea quæ terribilia ſunt, acceſſu facilia fieri.

ιθʹ. ΓΡΑΥΣ καὶ ΙΑΤΡΟΣ.

Γυνὴ γραῦς ἀλγοῦσα τοὺς ὀφθαλμοὺς, εἰσκαλεῖταί τινα τῶν ἰατρῶν ἐπὶ μισθῷ, συμφωνήσασα, ὡς εἰ μὲν θεραπεύσειεν αὐτὴν, τὸν ὁμολογηθέντα μισθὸν αὐτῷ δώσειν· εἰ δὲ μὴ, μηδὲν δώσειν. Ἐνεχείρησε μὲν οὖν ὁ Ἰατρὸς τῇ θεραπείᾳ· καθ' ἡμέραν δὲ φοιτῶν ὡς τὴν πρεσβύτιν,

Fabula XIX. Anus & Medicus.

Mulier Anus ægra oculis, Medicum quendā mercede pactâ ad ſe vocat, eâ lege, ut ſi curaret ſe, pactam mercedem ei daret; ſin autem minùs, nihil daret. Aggreſſus eſt igitur Medicus curam: quotidie verò accedens ad vetulā, & oculos ei ungens, quum

καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῇ χρίων, ἐκείνης μηδαμῶς ἀναβλέπειν ἐχούσης τὴν ὥραν ἐκείνην ὑπὸ τοῦ χρίσματος, αὐτὸς ἐν τι τῶν τῆς οἰκίας σκευῶν ὑφαιρούμενος ὁσημέραι, ἀπῄει. Ἡ μὲν οὖν Γραῦς τὴν ἑαυτῆς περιουσίαν ἑώρα καθεκάστην ἐλαττουμένην ἐπὶ τοσοῦτον, ὡς καὶ τέλος παντάπασιν αὐτῇ θεραπευθείσῃ μηδὲν ὑπολειφθῆναι. Τοῦ δὲ Ἰατροῦ τοὺς συμφωνηθέντας μισθοὺς αὐτὴν ἀπαιτοῦντος, ὡς καθαρῶς βλεπούσαν ἤδη, καὶ τοὺς μάρτυρας παραγαγόντος, Μᾶλλον μὲν οὖν, εἶπεν ἐκείνη, τανῦν οὐδὲ οὖν βλέπω. Ἡνίκα μὲν γὰρ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐνόσουν, πολλὰ τῶν ἐμῶν κατὰ τὴν ἐμαυτῆς ἔβλεπον οἰκίαν· νῦν δ' ὅτι με σὺ βλέπειν φῂς, οὐδὲ ἓν ἐκείνων ὁρῶ.

quum ea nihil videre poſſet, quia unctâ erat, câ ipsâ horâ ipſe vas aliquod ex domo auferebat quotidie, ac ſic abibat. Vetula igitur ſupellectilem ſuam ſingulis diebus minui adeò videbat, ut tandem omnino reſtitutæ nihil relinqueretur. At Medicus, quum jam pactam ab ea pecuniam efflagitaret, ut quæ rectè jam videret, teſteſq; adduceret; Nihil certè, ait illa, nunc video. Nam quum oculis laborabā, multa mea in mea videbam domo: nunc autem, quum me tu videre inquis, nihil omnino ex illis video.

ΕΠΙΜΥΘΙΟΝ.

ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ πονηροὶ τῶν ἀνθρώπων ἐξ ὧν πράττουσι, λανθάνουσι καθ' ἑαυτῶν τὸν ἔλεγχον ἐπισπώμενοι.

AFFABULATIO.

Fabula ſignificat, pravos homines ex iis quæ agunt non videre ſe adverſus ſeſe argumentum afferre.

κ' ΖΕΥΣ καὶ ΧΕΛΩΝΗ.

ΖΕΥΣ γάμους τελῶν, πάντα τὰ ζῶα εἱστία. Μόνης δὲ τῆς Χελώνης ὑστερησούσης, διαπορῶν τὴν αἰτίαν τῆς ὑστερήσεως, ἐπυνθάνετο αὐτῆς, τίνος χάριν αὐτὴ ἐπὶ τὸ δεῖπνον οὐ παρεγένετο.

FABULA XX.

Jupiter, & Teſtudo.

JUpitur nuptias celebrans, omnia animalia convivio accipiebat. Sola verò Teſtudine tardiùs adveniente, admirans cauſam tarditatis, rogavit

τῆς δὲ εἰπούσης, οἶκος φίλος, οἶκος ἄριστος, ἀγανακτήσας κατ' αὐτῆς, κατεδίκασε τὸν οἶκον βαστάζουσαν περιφέρειν.

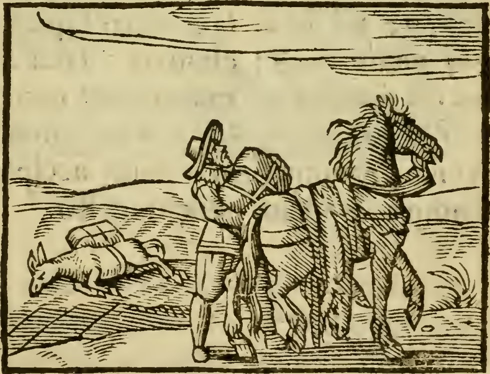
vit eam, quamobrem ipſa ad cœnam non acceſſiſſet. Quæ quũ dixiſſet, Domus cara, domus optima; iratus ipſi, eam, ut domum bajularet ac circumferret, damnavit.

ΕΠΙΜΥΘΙΟΝ.

ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων αἱροῦνται μᾶλλον λιτῶς παρ' ἑαυτοῖς ζῆν, ἢ παρ' ἄλλοις πολυτελῶς.

AFFABULATIO.

Fabula ſignificat, pleroſque hominum malle parcè potius apud ſe vivere, quàm apud alios lautè.

κά. ΙΠΠΟΣ καὶ ΟΝΟΣ.

Ἄνθρωπός τις εἶχεν

FABULA XXI.
Equus & Aſinus.

HOMO quidam

Ἵππον καὶ ὄνον. ὁδευόντων δὲ ἐν τῇ ὁδῷ, εἶπεν ὁ ὄνος τῷ Ἵππῳ· Ἆρον ἐκ τοῦ ἐμοῦ βάρους, εἰ θέλεις εἶναί με σῶον. ὁ δὲ οὐκ ἐπείσθη. ὁ δὲ ὄνος πεσὼν, ἐκ τοῦ κόπου ἐτελεύτησε. Τοῦ δὲ δεσπότου πάντα ἐπιθέντος αὐτῷ, καὶ αὐτὴν τοῦ ὄνου δορὰν, θρηνῶν ὁ Ἵππος ἐβόα· Οἴμοι τῷ παναθλίῳ, τί μοι συνέβη τῷ ταλαιπώρῳ; Μὴ θελήσας γὰρ μικρὸν βάρος λαβεῖν, ἰδοὺ ἅπαντα βαστάζω, καὶ τὸ δέρμα.

Equum & Aſinum habebat. Qui quum iter facerent in via, ait Equo Aſinus, Tolle ex meo onere, ſi vis me eſſe ſalvum. quod illi non perſuaſit. Quum ergo cecidiſſet Aſinus, ac præ labore obiiſſet, herúſque ei omnia, atque etiam ipſam Aſini imponeret pellem, lamentari Equus, ac clamare: Heu mihi miſerrimo! quid mihi evênit miſero? Quia enim parum oneris nolui accipere, ecce omnia, & ipſam pellem, geſto.

ἘΠΙΜΥΘΙΟΝ.

ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοῖς μικροῖς οἱ μεγάλοι συγκοινωνοῦντες, ἀμφότεροι σωθήσονται ἐν βίῳ.

AFFABULATIO.

Fabula ſignificat, ſi magni cum parvis ſubſidium commune ferant, utroſque ſervari in vita.

κβʹ. ΚΛΕΠΤΑΙ καὶ ΑΛΕΚΤΡΥΩΝ.

Κλέπται εἴς τινα εἰσελθόντες οἰκίαν, οὐδὲν εὗρον ὅτι μὴ ἀλεκτρυόνα, καὶ τοῦτον λαβόντες ἀπῄεσαν. ὁ δὲ μέλλων ὑπ' αὐτῶν θύεσθαι, ἐδεῖτο,

FABULA XXII. Fures & Gallus.

FUres in domum quandam ingreſſi, quum nihil inveniſſent præter Gallum; eo ſurrepto, abierunt. Quem quum

ὡς ἂν αὐτὸν ἀπολύσωσι, λέγων, χρήσιμος εἶναι τοῖς ἀνθρώποις, νυκτὸς αὐτοὺς ἐπὶ τὰ ἔργα ἐγείρων. Οἱ δ' ἔφησαν. Ἀλλὰ διὰ τοῦτό σε μᾶλλον θύομεν· ἐκείνους γὰρ ἐγείρων, κλέπτειν ἡμᾶς οὐκ ἐᾶς.

mactaturi eſſent, rogabat, ut ſe dimitterent, utilem ſe eſſe hominibus dicens, quod noctu ad opera eos excitaret. Qui dixerunt, Atqui vel propterea mactaberis; quippe eos dum excitas, furari nos non ſinis.

ΕΠΙΜΥΘΙΟΝ.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ταῦτα μάλιστα τοῖς πονηροῖς ἐναντιοῦται, ἃ τοῖς χρηστοῖς ἐστιν εὐεργετήματα.

AFFABULATIO.

Fabula ſignificat, ea maximè pravis obeſſe, quæ bonis proſunt.

κγ'.

ΟΔΟΙΠΟΡΟΙ.

Δύο τινὲς κατὰ ταυτὸν ὡδοιπόρουν, καὶ θατέρου πέλεκυν εὑρόντος, ἅτερος ὁ μὴ εὑρὼν παρῄνει αὐτὸν, μὴ λέγειν, Εὕρηκα, ἀλλ' Εὑρήκαμεν. Μετὰ μικρὸν δὲ ἐπελθόντων αὐτοῖς τῶν τὸν πέλεκυν ἀποβεβληκότων, ὁ ἔχων αὐτὸν διωκόμενος, πρὸς τὸν μὴ εὑρόντα συνοδοιπόρον ἔλεγεν, Ἀπολώλαμεν. ὁ δ' εἶπεν,

FABULA XXIII.

Viatores.

DUo quidam unà cõficiebant iter. Quumque alter ſecurim reperiſſet; alter qui non invenerat, monebat ipſum, ne diceret, Inveni, ſed Invenimus. Verũ paulò poſt, quum ſupervenirent qui amiſerant ſecurim; atque ab iis urgeretur

is

Ἀπόλωλα, λέγε, οὐκ Ἀπολώλαμεν. καὶ γὰρ καὶ ὅτε τὸν πέλεκυν εὗρες, Εὕρηκα ἔλεγες, οὐχ Εὑρήκαμεν.

is qui habebat, dixit comiti itineris, qui eam non repererat, Periimus. Hic autem illi, Perii, inquit, dic, non Periimus. etenim & tunc, quum ſecurim inveniſti, Inveni dixiſti, non Invenimus.

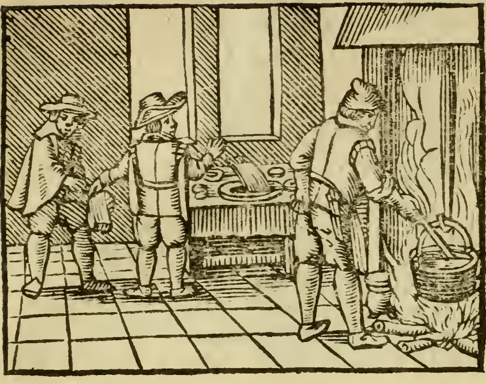
ΕΠΙΜΥΘΙΟΝ.

ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ μὴ μεταλαμβάνοντες τῶν εὐτυχημάτων, οὐδ᾽ ἐν ταῖς συμφοραῖς βέβαιοί εἰσι φίλοι.

AFFABULATIO.

Fabula ſignificat, qui non fuerunt participes felicitatum, neque in calamitatibus firmos eſſe amicos.

FABU-

κδ'. ΝΕΑΝΙΣΚΟΙ καὶ ΜΑΓΕΙΡΟΣ.

Δύο Νεανίσκοι Μαγείρῳ παρεκάθηντο. καὶ δὴ τοῦ Μαγείρου περί τι τῶν οἰκείων ἔργων ἀσχολουμένου, ἅτερος τούτων μέρος τι τῶν κρεῶν ὑφελόμενος, εἰς τὸν θατέρου καθῆκε κόλπον. Ἐπιστραφέντος δὲ τοῦ Μαγείρου, καὶ τὸ κρέας ἐπιζητοῦντος, ὁ μὲν εἰληφὼς ὤμνυε, μὴ ἔχειν· ὁ δὲ ἔχων, μὴ εἰλη-

FABULA XXIV.
Adoleſcentuli, & Cocus.

DUo adoleſcentuli apud Cocum aſſidebant: eoque in aliquod domeſticum opus intento, alter horum partē quandam carnium ſubreptam, in alterius demiſit ſinum. Converſo autem Coco, ac quærente

φέναι. ὁ δὲ Μάγειρος αἰσθόμενος τὴν κακουργίαν αὐτῶν, εἶπεν· Ἀλλὰ κἂν ἐμὲ λάθητε, τόν γ' ἐπιορκούμενον Θεὸν οὐκ οὖν λήσεσθε.

rente carnem; qui abſtulerat, ſe non habere; qui autem habebat, non abſtuliſſe, jurabat. Coquus verò, malignitate eorum probè perſpectâ, Me quidem etſi, inquit, latueritis, pejeratum Deum non latebitis.

ΕΠΙΜΥΘΙΟΝ.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι κἂν ἀνθρώπους ἐπιορκοῦντες λάθωμεν, ἀλλὰ τόν γε Θεὸν οὐ λήσομεν.

AFFABULATIO.

Fabula ſignificat, quod, licèt homines pejerantes lateamus, Deum tamen non latebimus.

κέ. ΓΕΩΡΓΟΣ καὶ ΠΑΙΔΕΣ ΑΥΤΟΥ.

ΓΕΩΡΓΟΣ τις μέλλων καταλύειν τὸν βίον, καὶ βουλόμενος τοὺς ἑαυτοῦ παῖδας πεῖραν λαβεῖν τῆς γεωργίας, προσκαλεσάμενος αὐτοὺς, ἔφη· Παῖδες ἐμοὶ, ἐγὼ μὲν ἤδη τὸν βίον ὑπέξειμι· ὑμεῖς δ', ἅπερ ἐν τῇ ἀμπέλῳ μοι κέκρυπται, ζητήσαντες, εὑρήσετε πάντα. Οἱ μὲν οὖν οἰηθέντες,

FABULA XXV.
Agricola, & filii ipſius.

AGRICOLA quidam vitâ exceſſurus, volenſque filios ſuos periculum facere de agricultura, vocatis ipſis, Filii mei, ego jam è vita diſcedo, inquit: vos autem, ſi, quę in vinca à me occultata ſunt, quæſieritis, invenietis omnia.

θησαυρὸν ἐκεῖ που κατορωρύχθαι, πᾶσαν τὴν τῆς ἀμπέλου γῆν μετὰ τὴν ἀποβίωσιν τοῦ πατρὸς κατέσκαψαν. Καὶ θησαυρῷ μὲν οὐ περιέτυχον· ἡ δὲ ἄμπελος καλῶς σκαφεῖσα, πολλαπλασίονα τὸν καρπὸν ἀνέδωκεν.

omnia. Illi igitur rati, theſaurum illic alicubi defoſſum eſſe, omnē vineæ terram poſt interitum patris defoderunt. Ac theſaurum quidem non invenerunt: cæterùm vinea pulcre foſſa, multiplicem fructum reddidit.

ΕΠΙΜΥΘΙΟΝ.

ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ὁ κάματος θησαυρός ἐστι τοῖς ἀνθρώποις.

AFFABULATIO.

Fabula ſignificat, laborem theſaurum eſſe hominibus.

κϛ'. ΔΕΣΠΟΤΗΣ ϗ ΚΥΝΕΣ.

ἈΝΗ'Ρ τις ὑπὸ χειμῶνος ἐν τῷ αὐτοῦ προαστείῳ ἀποληφθεὶς, πρῶτα μὲν τὰ πρόβατα κατέφαγεν, εἶτα τὰς αἶγας. Τοῦ δὲ χειμῶνος ἐπικαρτοῦντος, ϗ τοὺς ἐργάτας βοῦς σφάξας ἐθοινήσατο. Οἱ δὲ Κύνες ταῦτα ἰδόντες, διελέχθησαν πρὸς ἀλλήλους· φεύγωμεν ἀλλ' ἡμεῖς γε ἐν-

FABULA XXVI. Herus & Canes.

VIr quidam tempeſtate in ſuburbio deprehenſus ſuo, primùm oves, hinc capras comêdit. Tēpeſtate autem invaleſcente, operarios quoque boves jugulavit ac comêdit. Canes verò, id quum vidiſſent, inter ſe dixerunt: Fugiamus

τεῦθεν. εἰ γὰρ τῶν ἐργατῶν βοῶν ὁ δεσπότης ἡμῶν οὐκ ἐφείσατο, πῶς ἡμῶν φείσεται;

nos hinc. Si enim operariis bobus herus noſter non pepercit; nobis quomodo parcet?

ΕΠΙΜΥΘΙΟΝ.

ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τούτους μάλιστα φεύγειν καὶ φυλάττεσθαι χρή, οἵτινες οὐδὲ τῶν οἰκείων ἀπέχονται.

AFFABULATIO.

Fabula ſignificat, eos maximè fugere & cavere oportere, qui ne ſuis quidem abſtinent.

κζ'.
ΑΛΩΠΕΚΕΣ.

Ἀλώπηξ ἐν παγίδι ληφθεῖσα, καὶ ἀποκοπείσης τῆς οὐρᾶς διαδρᾶσα, ἀβίωτον ὑπ' αἰσχύνης ἡγεῖτο τὸν βίον. Ἔγνω οὖν καὶ τὰς ἄλλας Ἀλώπεκας τοῦτ' αὐτὸ νουθετῆσαι, ὡς ἂν τῷ κοινῷ πάθει τὸ ἴδιον συγκαλύψειεν αἶσχος. Καὶ δὴ πάσας ἀθροίσασα, παρῄνει τὰς οὐρὰς

FABULA XXVII.
Vulpes.

VUlpes laqueo capta, quum abſciſſâ caudâ evaſiſſet, minimè vitalem præ pudore exiſtimabat ſibi vitam. Itaque & aliis Vulpibus hoc idem perſuadere decrevit: ut communi malo ſuum celaret dedecus. Convocatis ergo omnibus, illis quo-

ἀποκόπτειν, ὡς οὐκ ἀπρεπὲς μόνον τοῦτο τὸ μέλος ὄν, ἀλλὰ καὶ περιττὸν βάρος προσηρτημένον. Ὑπολαβοῦσα δέ τις αὐτῶν, εἶπεν· Ὦ αὕτη, ἀλλ᾽ εἰ οὖ σοι τοῦτο προσέφερεν, οὐκ ἂν ἡμῖν αὐτὸ συνεβούλευες.

quoque ſuadet caudas ut præcídant, quòd non modò parum decorum hoc membrum, ſed & onus ſupervacuum, & appendix quædam eſſet. Cui quædam ex ipſis reſpondens, Heus tu, niſi hoc è re tua eſſet, nobis non ſuaderes, inquit.

ΕΠΙΜΥΘΙΟΝ.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ πονηροὶ τῶν ἀνθρώπων οὐ δι᾽ εὔνοιαν τὰς πρὸς τοὺς πέλας ποιοῦνται συμβουλίας, ἀλλὰ διὰ τὸ αὐτοῖς συμφέρον.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, pravos homines non benevolentiâ, quâ proſequuntur alios, ſed ex utilitate ſua, conſilium iis dare.

κη΄.

ΕΡΜΗΣ καὶ ΑΓΑΛΜΑΤΟΠΟΙΟΣ.

Ερμῆς, γνῶναι βουλόμενος, ἐν τίνι τιμῇ παρ' ἀνθρώποις ἐστὶν, ἧκεν εἰς Ἀγαλματοποιοῦ, ἑαυτὸν εἰκάσας ἀνθρώπῳ. καὶ θεασάμενος ἄγαλμα τοῦ Διὸς, ἠρώτα, πόσου τις αὐτὸ πρίασθαι δύναται. Τοῦ δὲ εἰπόντος, Δραχμῆς, γελάσας, Πόσου τὸ τῆς Ἥρας;

FABULA XXVIII.

Mercurius & Statuarius.

Mercurius, ſcire volens, quanti apud homines eſſet, aſſumtâ hominis formâ, in domum Statuarii venit: visâque ſtatuâ Jovis, quanti inſcriberet, rogavit. Quumque reſponderetur, Drachma, ſubriſit; &, quan-

ἔφη. Εἰπόντος δὲ πλείονος, ἰδὼν καὶ τὸ ἑαυτοῦ ἄγαλμα, καὶ νομίσας, ὡς ἐπειδὴ ἄγγελός ἐστι Θεῶν, καὶ κερδῷος, πολλὴν αὐτοῦ παρὰ τοῖς ἀνθρώποις εἶναι τὸν λόγον, ἤρετο περὶ αὐτοῦ. Ὁ δὲ Ἀγαλματοποιὸς ἔφη· Ἐὰν τούτους ὠνήσῃ, καὶ τοῦτον προσθήκην σοὶ δίδωμι.

ti autem Junonis? inquit. Quumque venditor dixiſſet, Pluris; ſuam quoque inſpiciens ſtatuam, arbitratus, quum nuncius Deorum ſit, & lucri præſes, maximam ſui ab hominibus haberi rationem, de ſua rogavit. Cui Statuarius, Haſce ſi emeris, hæc cæteris accedet.

ΕΠΙΜΥΘΙΟΝ.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρα κενόδοξον, ἐν οὐδεμιᾷ παρ᾽ ἄλλοις ὄντα τιμῇ.

AFFABULATIO.

Fabùla in hominem glorioſum; qui nullius apud alios eſt pretii.

κθ'. ΛΥΚΟΣ ϗ ΓΕΡΑΝΟΣ.

Λύκος λαιμῷ ὀστέον ἐπεπήγει· ὁ δὲ Γεράνῳ μισθὸν παρέξειν εἶπεν, εἰ τὴν κεφαλὴν αὐτῆς ἐπιβαλοῦσα, τὸ ὀστοῦν ἐκ τοῦ λαιμοῦ αὐτοῦ ἐκβάλοι. Ἡ δὲ ποτ' ἐκβαλοῦσα, δολιχόδειρος οὖσα, τὸν μισθὸν ἐπεζήτει. Ὅστις γελάσας, ϗ τοὺς ὀδόντας θήξας, Ἀρκεῖ σοι μισθὸς, ἔφη, τοῦτο ϗ

FABULA XXIX.

Lupus & Grus.

LUPUS gutturi quum os infixum haberet, mercedem Grui præbiturum dixit, ſi, injecto capite, os è gutture ſibi eduxiſſet. Quod quum illa, ut quæ longo eſſet collo, eduxiſſet, mercedem flagitare cœpit. Ille ſubridens, denteſque exacuens,

μόνον, ὅτι ἐκ λύκου στόματος καὶ ὀδόντων ἐξῆρες κάραν σῶαν, καὶ μηδὲν παθοῦσαν.

cuens, Sufficiat tibi, inquit, illa ſola merces, quod ex ore Lupi dentibuſque ſalvum caput & illæſum exemiſti.

ΕΠΙΜΥΘΙΟΝ.

ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρας, οἵτινες ἀπὸ κινδύνου διασωθέντες, τοῖς εὐεργέταις τοιαύτας ἀπονέμουσι χάριτας.

AFFABULATIO.

Fabula in homines, qui à periculo ſervati, bene de ſe meritis gratiam ejuſmodi perſolvunt.

λ'.
ΑΛΙΕΥΣ.

Ἁλιεύς ἔν τινι ποταμῷ ἡλίευεν. Διατείνας δὲ τὰ δίκτυα, καὶ τὸ ῥεῦμα περιλαβὼν ἑκατέρωθεν, καλωδίῳ προσδήσας λίθον, τὸ ὕδωρ ἔτυπτεν, ὅπως οἱ ἰχθύες φεύγοντες, ἀπαραφυλάκτως τοῖς βρόχοις ἐμπέσωσι. Τῶν δὲ περὶ τὸν τόπον οἰκούντων τις θεασάμενος τοῦτο ποιοῦντα,

FABULA XXX.
Piſcator.

PIſcator in fluvio quodam piſcabatur: extenſiſque retibus, ac fluxu cōprehenſo utrimque, funi alligato lapide, aquā verberare cœpit: ut ſic piſces incautè fugientes in retia inciderent. Id quum quidam ex iis, qui circa eum habitarent locum,

ἐμέμφετο, ὡς τὸν ποταμὸν θολοῦντα, καὶ διειδὲς ὕδωρ μὴ συγχωροῦντα πίνειν. Καὶ ὃς ἀπεκρίνατο· Ἀλλ' εἰ μὴ οὕτως ὁ ποταμὸς ταράττεται, ἐμὲ δεήσει λιμώττοντα ἀποθανεῖν.

cum, facientem vidiſſet, expoſtulare cum eo, quod fluvium turbaret, claramque aquam bibi non ſineret. qui reſpondit. Atqui niſi fluvius turbetur, mihi fame moriendum erit.

ΕΠΙΜΥΘΙΟΝ.

ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν πόλεων οἱ δημαγωγοὶ τότε μάλιστα ἐργάζονται, ὅταν τὰς πατρίδας εἰς στάσιν περιάγωσιν.

AFFABULATIO.

Fabula ſignificat, civitatum præſides tunc maximè ſua agere, quum eas in ſeditionem inducunt.

λα΄. ΛΥΚΟΣ καὶ ΓΡΑΥΣ.

Λύκος λιμώττων, περιῄει ζητῶν τροφήν. Γενόμενος δὲ κατά τινα τόπον, ἤκουσε παιδίου κλαίοντος, καὶ γραὸς λεγούσης αὐτῷ· Παῦσαι τοῦ κλαίειν. εἰ δὲ μή, τῇ ὥρᾳ ταύτῃ ἐπιδώσω σε τῷ λύκῳ. Οἰόμενος δὲ ὁ λύκος, ὅτι ἀληθεύει ἡ γραῦς, ἵστατο πολλὴν ἐκδεχόμενος ὥραν. Ὡς

FABULA XXXI.

Lupus & Vetula.

LUpus eſuriens, cibum ut quæreret, vagabatur. Quumq; ad quendam perveniſſet locum, puerum plorantem, Anumq; audivit quandam, quæ illi diceret, Plorare deſine. ſin minus, Lupo hac hora te traditura ſum. Ratus igitur Lupus, ſerio

δ᾽ ἑσπέρα κατέλαβεν, ἀκούει πάλιν τῆς Γραὸς κολακευούσης τὸ παιδίον, καὶ λεγούσης αὐτῷ· Ἐὰν ἔλθῃ ὁ Λύκος δεῦρο, φονεύσομεν, ὦ τέκνον, αὐτόν. Ταῦτα ἀκούσας ὁ Λύκος, ἐπορεύετο, λέγων· Ἐν ταύτῃ τῇ ἐπαύλει, ἄλλα μὲν λέγουσιν, ἄλλα δὲ πράττουσιν.

ſeriò loqui Aniculã, diu admodum ibi exſpectavit. Quumque eum ibi oppreſſiſſet veſpera, rurſus Anum blandientẽ puerulo, ac dicentem ei audit, Si venerit huc Lupus, interficiemus eum, fili. Quæ quum audiſſet, diſceſſit Lupus, dixitque, In hac villa aliud dicunt, aliud faciunt (homines.)

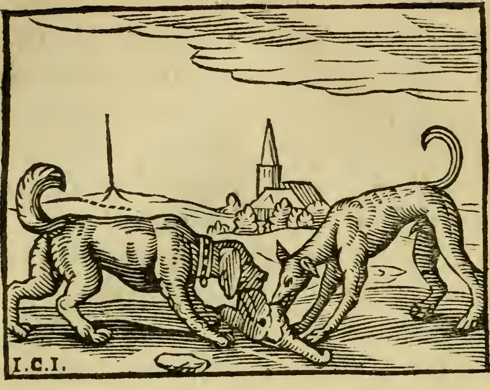
ΕΠΙΜΥΘΙΟΝ.

Ὁ μῦθος πρὸς ἀνθρώπους, οἵτινες τὰ ἔργα τοῖς λόγοις οὐκ ἔχουσιν ὅμοια.

AFFABULATIO.

Fabula in homines, quorum facta verbis non reſpondent.

FABU-

λϐ'.

ΚΥΝΕΣ.

Ἔχων τις δύο κύνας, τὸν μὲν ἕτερον θηρεύειν ἐδίδαξε, τὸν δὲ λοιπὸν οἰκοφυλακεῖν. Καὶ δὴ εἴ ποτε ὁ θηρευτικὸς ἤγρευέ τι, καὶ ὁ οἰκουρὸς συμμετεῖχεν αὐτῷ τῆς θοίνης. Ἀγανακτοῦντος δὲ τοῦ θηρευτικοῦ, κἀκεῖνον ὀνειδίζοντος, εἴ γε αὐτὸς μὲν καθ' ἑκάστην μοχθεῖ, ἐκεῖνος δὲ

FABULA XXXII.

Canes.

Quidam duos cũ haberet Canes, alterum venari, alterum domum ſervare docuit. Cæterùm ſi quando Venaticus caperet aliquid, Domeſticus particeps unà cum eo erat cœnæ. Id cum ægre ferret Venaticus, illique objiceret, quòd, cùm ipſe

μηδὲν πονῶν τοῖς αὐτοῦ τρέφεται πόνοις· ὑπολαβὼν αὐτὸς εἶπε· Μὴ ἐμὲ, ἀλλὰ τὸν δεσπότην μέμφου. ὃς οὐ πονεῖν με ἐδίδαξεν, ἀλλὰ πόνους ἀλλοτρίους ἐσθίειν.

ipſe quotidie laboraret, ille otioſus ſuis nutriretur laboribus; reſpondit, dixitque: Non me, ſed herum reprehende; qui non laborare me, ſed labores alienos comeſſe docuit.

ΕΠΙΜΥΘΙΟΝ.

ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν νέων οἱ μηδὲν ἐπιστάμενοι οὐ μεμπτοί εἰσιν, ὅταν αὐτοὺς οἱ γονεῖς οὕτως ἀγάγωσιν.

AFFABULATIO.

Fabula ſignificat, adoleſcentes, qui nihil ſciunt, haud eſſe reprehendendos, quum eos ſic educaverint parentes.

λγ'. ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΚΑΤΑΘΡΑΥΣΑΣ ΑΓΑΛΜΑ.

Ἄνθρωπός τις ξύλινον ἔχων Θεὸν, πένης ὢν καθικέτευε τοῦ ἀγαθοποιῆσαι αὐτόν. Ὡς οὖν ταῦτα ἔπραττε, καὶ οὐδὲν ἧττον ἐν πενίᾳ διῆγε, θυμωθεὶς, ἄρας αὐτὸν τῶν σκελῶν, ἔρριψεν εἰς τὸ ἔδαφος. Προσκρουσάσης οὖν τῆς κεφαλῆς, καὶ αὐτίκα κλα-

FABULA XXXIII. Homo perfractor ſtatuæ.

HOMO quidam, ligneum quum haberet Deum, & egeret, ſupplicabat, ut ſibi benefaceret, Hæc igitur quum faceret, neque minus in paupertate degeret, iratus, cruribus eum arripuit, ac pavimento illiſit. Illiſo igitur

θείσης, χρυσὸς ἐῤῥύσεν ὅτι πλεῖστος. ὅνπερ δὴ συνάγων ὁ ἄνθρωπος, ἐβόα· Στρεβλὸς ὑπάρχεις, ὥς γε οἶμαι, καὶ ἀγνώμων. τιμῶντά σε γὰρ ἥκιστά με ὠφέλησας, τύψαντα δέ σε πολλοῖς καλοῖς ἀμείβῃ.

igitur capite, ac ſtatim diffracto,. auri quàm plurimum effluxit. Quod ille dum colligeret, exclamabat: Perverſus es, ut puto, & ingratus: qui dum te colerem, nihil mihi profuiſti; verberanti autē plurima donaſti bona.

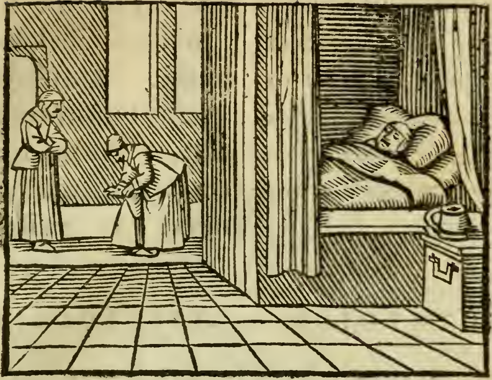
ΕΠΙΜΥΘΙΟΝ.

ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐκ ὠφελήσῃ τιμῶν πονηρὸν ἄνθρωπον, τύπτων δὲ αὐτὸν μᾶλλον ὠφελήσῃ.

AFFABULATIO.

Fabula ſignificat, nullo commodo pravum coli hominem; qui majore verberetur commodo.

FABU-

λδ΄. ΓΥΝΗ καὶ ΘΕΡΑΠΑΙΝΑΙ.

Γυνὴ χήρα φίλεργος, θεραπαινίδας ἔχουσα, ταύτας εἰώθει νυκτὸς ἐγείρειν ἐπὶ τὰ ἔργα, πρὸς τὰς τῶν ἀλεκτρυόνων ᾠδάς. Αἱ δὲ συνεχῶς τῷ πόνῳ ταλαιπωρούμεναι, ἔγνωσαν, δεῖν τὸν ἐπὶ τῆς οἰκίας ἀποκτεῖναι ἀλεκτρυόνα, ὡς ἐκείνου νύκτωρ ἐξανιστάντος τὴν δέσποιναν. Συνέβη δ'

FABULA XXXIV.

Mulier & Ancillæ.

Mulier vidua, laborioſa, Ancillas quum haberet, nocte cum gallicinio ad opus excitare eas ſolebat. Quæ aſſiduo defatigatæ labore, domeſticum mactare gallum decreverunt; ut qui noctu excitaret Heram. Evênit autem ipſis, quum

αὐταῖς τοῦ διαπράξαμένοις, χαλεπωτέροις περιπεσεῖν τοῖς δεινοῖς. Ἡ γὰρ Δεσπότις ἀγνοοῦσα τὴν τῶν ἀλεκτρυόνων ὥραν, ἐννυχώτερον ταύτας ἀνίστη.

hoc feciſſent, ut in graviora inciderent mala. Nam Hera, quum ignoraret gallorum horam, maturiùs multâque adhuc nocte eas excitabat.

ΕΠΙΜΥΘΙΟΝ.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοῖς ἀνθρώποις τὰ βουλεύματα κακῶν αἴτια γίνεται.

AFFABULATIO.

Fabula ſignificat, pleriſque hominibus conſilia malorum cauſas eſſe.

FABU-

λέ. ΚΟΜΠΑΣΤΗΣ.

ΑΝΗ'Ρ τις ἀποδημήσας, εἶτα δὲ πάλιν πρὸς τὴν ἑαυτοῦ γῆν ἐπανελθὼν, ἄλλα τε πολλὰ ἐν διαφόροις ἠνδραγαθηκέναι χώραις ἐκόμπαζε, καὶ δὴ κἂν τῇ Ῥόδῳ πεπηδηκέναι πήδημα, οἷον οὐδεὶς τῶν ἐπ' αὐτοῦ δυνατὸς ἂν εἴη πηδῆσαι. πρὸς τοῦτο δὲ καὶ μάρτυρας τοὺς ἐκεῖ παρόντας ἔλεγχον ἔχειν. Τῶν δὲ πα-

FABULA XXXV.

Jactator.

VIR quidam peregrinatus, deinde in patriam reverſus, cùm alia multa diverſis viriliter geſſiſſe locis jactabat: tum Rhodi ſaltaſſe ſaltum, quem nullus ejus loci ſaltare potuiſſet. quin & teſtes, qui interfuiſſent, habere ſe ajebat. Qui-

ρόντων τις ὑπολαβὼν, ἔφη· Ὦ οὗτος, εἰ ἀληθὲς τοῦτ' ἔστιν, οὐδὲν δεῖ σοι μαρτύρων· ἰδοὺ Ῥόδος, ἰδοὺ καὶ τὸ πήδημα.

dam autem ex iis, qui aderant, Heus tu, reſpondit, ſi verum hoc eſt, nihil tibi opus teſtibus; En Rhodus, en ſaltus.

ΕΠΙΜΥΘΙΟΝ.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἐὰν μὴ πρόχειρος ἡ τοῦ πράγματος ἀπόδειξις ᾖ, πᾶς λόγος περιττός ἐστιν.

AFFABULATIO.

Fabula ſignificat, niſi promta rei demonſtratio ſit, verba omnia vana & ſupervacua eſſe.

λϛʹ. ΚΑΚΟΠΡΑΓΜΩΝ.

ΑΝΗ`Ρ κακοπράγμων εἰς τὸν ἐν Δελφοῖς ἧκεν Ἀπόλλωνα, πειράσαι τοῦτον βουλόμενος. Καὶ δὴ λαβὼν στρουθίον ἐν τῇ χειρὶ, καὶ τοῦτο τῇ ἐσθῆτι σκεπάσας, ἔστη τε τοῦ τρίποδος ἔγγιστα, καὶ ἤρετο τὸν Θεὸν, λέγων· Ἄπολλον, ὃ κατὰ χεῖρας φέρω, πότερον ἔμπνουν ἐστὶν, ἢ ἄπνουν; Βου-

FABULA XXXVI.

Malignus.

VIR malignus ad eum, qui Delphis eſt, ſe contulit Apollinē; tentaturus eum (ſcilicet.) Ergò comprehenſo manu paſſerculo, eoque veſte contecto, proximè tripodem ſtetit; rogavitque Deum, Utrumne, Apollo, inquit, quod manu teneo,

λόμενος, ὡς εἰ μὲν ἄπνουν εἴποι, ζῶν ἀναδεῖξαι τὸ στρουθίον. εἰ δ' ἔμπνουν, εὐθὺς ἀποπνίξας, νεκρὸν ἐκεῖνο προενεγκεῖν. ὁ δέ γε Θεὸς τὴν κακότεχνον αὐτοῦ γνοὺς ἐπίνοιαν, εἶπεν· ὁπότερον, ὦ οὗτος, βούλει ποιῆσαι, ποίησον. Παρὰ σοὶ κεῖται γὰρ τοῦτο πρᾶξαι, ἤτοι ζῶν, ὃ κατέχεις, ἢ νεκρὸν ὑποδεῖξαι.

neo, vivum eſt, an mortuum? ut, ſi mortuum diceret, vivum oſtenderet paſſerculum; ſin vivum, ſtatim ſuffocatum, mortuum produceret. Verum Deus, mentis ejus quum verſutiam perſpiceret, Utrum, heus tu, facere vis, facito, inquit. Penes te enim eſt facere illud; ſive vivum, quod contines, ſive mortuum producere velis.

ΕΠΙΜΥΘΙΟΝ.

ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τὸ θεῖον ἀπαραλόγιστον καὶ ἀλάθητον.

AFFABULATIO.

Fabula ſignificat, Numen neque decipi poſſe, nec quicquam latêre.

λζʹ. ΠΑΙΣ καὶ ΜΗΤΗΡ.

Παῖς ἐκ διδασκαλείου τὴν τοῦ συμμαθητοῦ δέλτον κλέψας, ἤνεγκε τῇ Μητρί. Τῆς δὲ μὴ ἐπιπληξάσης, μᾶλλον μὲν οὖν ἀποδεξαμένης, προϊὼν τοῖς χρόνοις ἤρξατο καὶ τὰ μείζω κλέπτειν. Ἐπ' αὐτοφώρῳ δέ ποτε ληφθεὶς, ἀπήγετο τὴν πρὸς θάνατον. Τῆς δὲ Μητρὸς ἑπομένης καὶ ὀλοφυρομένης, ἐκεῖνος τοῦ

FABULA XXXVII.

Puer & Mater.

PUER in literario ludo condiſcipuli furatus librum, ad Matrem eum detulit. Quæ quum non corripuiſſet eum, quin & libenter admiſiſſet; provectus ætate & majora furari cœpit. In ipſo autem furto aliquando deprehenſus, recta

δημίων ἐδεῖτο, βραχέα τινὰ τῇ Μητρὶ διαλεχθῆναι πρὸς τὸ οὖς. Τῆς δὲ ταχέως τῷ στόματι τοῦ Παιδὸς προσθείσης, ἐκεῖνος τὸ οὖς, τοῖς ὀδοῦσι δακὼν, ἀφείλετο. Τῆς δὲ Μητρὸς, καὶ τῶν ἄλλων κατηγορούντων, ὡς οὐ μόνον κέκλοφεν, ἀλλ᾽ ἤδη καὶ εἰς τὴν Μητέρα ἠσέβηκεν, ἐκεῖνος εἶπεν· Αὕτη γάρ μοι τῆς ἀπωλείας γέγονεν αἴτιος. Εἰ γὰρ, ὅτε τὴν δέλτον ἐκεκλόφειν, ἐπέπληξέ μοι, οὐκ ἂν μέχρι τούτων χωρήσας νῦν ἠγόμην ἐπὶ τὸν θάνατον.

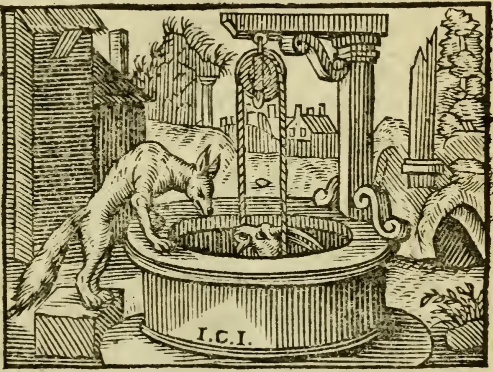
ad mortem deductus fuit. Ibi, ſequente & lugente Matre, ille carnifices orare, quędam in aurem Matri narrare ſibi *ut liceret*. Quæ quum illico ori filii ſe admoviſſet, ille aurem, dentibus comprehenſam, morſu abſtulit. Matre autem, aliiſque cum accuſantibus, quòd non ſolùm furatus, ſed & in Matrem impius eſſet; ille, Hæc enim mihi calamitatis, inquit, fuit cauſa. Si enim, quum furatus librum eſſem, me corripuiſſet, non huc uſque proceſſiſſem, nec ducerer ad mortem.

ΕΠΙΜΥΘΙΟΝ.

ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τῶν μὴ κατ' ἀρχὰς κολαζομένων ἐπὶ μεῖζον αὐξάνει τὰ κακά.

AFFABULATIO.

Fabula ſignificat, eorum qui non in principio puniuntur, in majus augeri mala.

λη'. ΑΛΩΠΗΞ καὶ ΤΡΑΓΟΣ.

Ἀλώπηξ καὶ τράγος διψῶντες, εἰς φρέαρ κατέβησαν. Μετὰ δὲ τὸ πιεῖν, τοῦ τράγου σκεπτομένου τὴν ἄνοδον, ἡ ἀλώπηξ ἔφη· Θάρσει,

FABULA XXXVIII.

Vulpes & Hircus.

VUlpes & Hircus ſitientes, in puteum deſcenderunt. Poſtquam autem bibiſſent, Hirco indagante, quomodo a-

χρήσιμόν τι καὶ εἰς τὴν ἀμφοτέρων σωτηρίαν ἐπινενόηκα. Εἰ γὰρ ὄρθιος σταθεὶς, τοὺς ἐμπροσθίους τῶν ποδῶν τῷ τοίχῳ προσερείσεις, καὶ τὰ κέρατα ὁμοίως εἰς τοὔμπροσθεν κλινεῖς, ἀναδραμοῦσα διὰ τῶν σῶν αὐτὴ νώτων καὶ κεράτων, καὶ ἔξω τοῦ φρέατος ἐκεῖθεν πηδήσασα, καί σε μετὰ τοῦτο ἀνασπάσω ἐντεῦθεν. Τοῦ δὲ Τράγου πρὸς τοῦτο ἑτοίμως ὑπηρετησαμένου, ἐκείνη τοῦ φρέατος οὕτως ἐκπηδήσασα, ἐσκίρτα περὶ τὸ στόμιον ἡδομένη. Ὁ δὲ Τράγος αὐτὴν ἐμέμφετο, ὡς παραβαίνουσαν τὰς συνθήκας. Ἡ δὲ, Ἀλλ' εἰ τοσαύτας, εἶπε, φρένας ἐπέκτησο, ὁπόσας ἐν τῷ πώγωνι τρίχας, οὐ πρότερον ἂν κα-

ſcenderet, Vulpes, Confide, inquit: utile aliquid, ac in utriuſque ſalutem excogitavi. Si enim erectus, pedibuſque anterioribus parieti innixus ſteteris; ſimiliterque cornua in anteriorem partem inclinaveris; ipſa, ubi me tergo cornibuſque tuis inſiſtens, expediero, extraque puteum exſiliero, & te poſtea educam exinde. Quod officiū quum promtè præſtitiſſet Hircus; ac illa ſic puteo exſiliiſſet, circum os putei cum voluptate exſultabat. Accuſabat autem eam Hircus, quòd tranſgreſſa pactum eſſet. Ad quod illa, Si tot, inquit,

πίβης, πρὶν ἢ τὴν ἄνοδον σκέψασθαι.

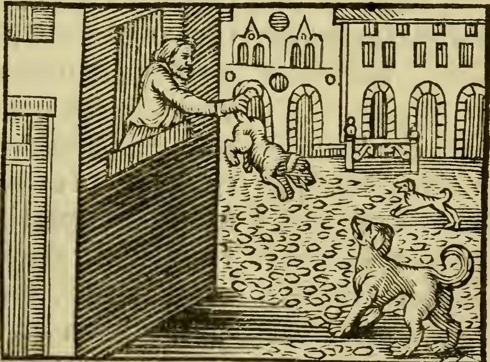
quit, mentes, quot in barba pilos poſſideres, non antè deſcendiſſes, quàm de aſcenſu cogitaſſes.

ΕΠΙΜΥΘΙΟΝ.

ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω καὶ τὸν φρόνιμον ἄνδρα δεῖ πρότερον τὰ τέλη τῶν πραγμάτων σκέπτεσθαι, εἶθ' οὕτως αὐτοῖς ἐγχειρεῖν.

AFFABULATIO.

Fabula ſignificat, prudentem virum oportere priùs fines conſiderare rerum; atque ita aggredi ipſas.

λθ'. ΑΝΘΡΩΠΟΣ καὶ ΚΥΩΝ.

Ἄνθρωπός τις ἡτοίμασε δεῖπνον, ἑστιά-

FABULA XXXIX.
Homo & Canis.

HOMO quidam parabat cœnam, acce-

σων τινὰ τῶν φίλων αὐτῷ καὶ οἰκείων. ὁ δὲ Κύων αὐτοῦ ἄλλον Κύνα ἐκάλει, λέγων· Ὦ φίλε δεῦρο, συνδείπνησόν μοι. ὁ δὲ προσελθὼν, χαίρων ἵστατο, βλέπων τὸ μέγα δεῖπνον, βοῶν ἐν τῇ καρδίᾳ· Βαβαὶ, πόση μοι χαρὰ ἄρτι ἐξαπιναίως ἐφάνη; τραφήσομαί τε γὰρ, καὶ εἰς κόρον δειπνήσω, ὥστε με αὔριον μηδαμῆ γε πεινᾶσαι. Ταῦτα καθ' ἑαυτὸν λέγοντος τοῦ Κυνὸς, καὶ ἅμα σείοντος τὴν κέρκον, ὡς δὴ εἰς τὸν φίλον θαῤῥοῦντος, ὁ μάγειρος ὡς εἶδε τοῦτον ὧδε κἀκεῖσε τὴν κέρκον περιστρέφοντα, κατασχὼν τὰ σκέλη αὐτοῦ, ἔῤῥιψε παραχρῆμα ἔξωθεν τῶν θυρίδων. ὁ δὲ κλαίων, ἀπῄει μεγάλως κράζων. Τῶν τις δὲ Κυ-

accepturus amicum quendam ſuum & familiarem. Cujus Canis alium item invitabat Canem: qui, O amice, inquiebat, veni, unà mecum cœna. Atque is ubi acceſſiſſet, lætus, magnam illam ſpectans cœnam, aſtabat; ſecumque, Papę, quantum mihi nunc, inquiebat, gaudium evênit! quippe qui nutriar, & ad ſatietatem cœnabo, ita ut nullo modo cras eſuriam. Hæc ſecum dum diceret Canis, ſimulque caudam moveret, ut qui jam amico fideret, cocus, ut vidit ipſum huc atque illuc caudam vibrantem, arreptum cru-

νῶν, τ̃ καθ' ὁδὸν αὐτῷ συναντώντων, ἐπηρώτα· Πῶς ἐδείπνησας, φίλος; ὁ δὲ πρὸς αὐτὸν ὑπολαβὼν ἔφη· Ἐκ τ̃ πολλῆς πόσεως μεθυσθεὶς ὑπὲρ κόρον, οὐδὲ τὴν ὁδὸν αὐτὴν, ὅθεν ἐξῆλθον, οἶδα.

cruribus, ſtatim de feneſtris dejecit. Qui quum decidiſſet, magno cū clamore obibat. Cui quum Canis quidam in via occurriſſet, Quomodo cœnatus es, amice? inquit. Qui reſpondit, Multo potu ſupra ſatietatem inebriatus, ne ipſam quidem viam, unde ingreſſus ſum, novi.

ΕΠΙΜΥΘΙΟΝ.

ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ θαῤῥεῖν τοῖς ἐξ ἀλλοτρίων εὖ ποιεῖν ἐπαγγελλομένοις.

AFFABULATIO.

Fabula ſignificat, non oportere confidere iis, qui ex alienis benefacere pollicentur.

FABU-

μʹ. ΞΥΛΕΥΟΜΕΝΟΣ, καὶ ΕΡΜΗΣ.

Ξυλευόμενός τις παρὰ τῷ ποταμῷ τὸ οἰκεῖον ἀπέβαλε πέλεκυν. Ἀμηχανῶν τοίνυν παρὰ τὴν ὄχθην καθίσας ὠδύρετο. Ἑρμῆς δὲ μαθὼν τὴν αἰτίαν, καὶ οἰκτείρας τὸν ἄνθρωπον, καταδὺς εἰς τὸν ποταμὸν, χρυσοῦν ἀνήνεγκε πέλεκυν, καὶ, εἰ οὗτός ἐστιν ὃν ἀπώλεσεν, ἤρετο. Τοῦ δὲ μὴ

FABULA XL.
Lignator & Mercurius.

LIGNATOR quidam apud fluvium ſuam amiſit ſecurim. Inops igitur conſilii, juxta ripam ſedebat, ac plorabat. Mercurius autem, intellectâ causâ, ac miſeratus hominem, urinatus in fluvium, auream ſuſtulit ſecurim,

τοῦτον εἶναι φαμένου, αὖθις καταβὰς ἀργυροῦν ἀνεκόμισε. Τοῦ δὲ μηδὲ τοῦτον εἶναι τὸ οἰκεῖον εἰπόντος, ἐκ τρίτου καταβὰς ἐκεῖνον τὸ οἰκεῖον ἀνήνεγκε. Τοῦ δὲ τοῦτον ἀληθῶς εἶναι τὸ ἀπολωλότα φαμένου, Ἑρμῆς ἀποδεξάμενος αὐτοῦ τὴν δικαιοσύνην, πάντας αὐτῷ ἐδωρήσατο. Ὁ δὲ παραγενόμενος, πάντα τοῖς ἑταίροις τὰ συμβάντα διεξελήλυθεν. Ὧν εἷς τις τὰ ἴσα διαπράξασθαι ἐβουλεύσατο. καὶ παρὰ τὸν ποταμὸν ἐλθὼν, καὶ τὴν οἰκείαν ἀξίνην ἐξεπίτηδες ἀφεὶς εἰς τὸ ῥεῦμα, κλαίων ἐκάθητο. Ἐπιφανεὶς οὖν ὁ Ἑρμῆς κἀκείνῳ, καὶ τὴν αἰτίαν μαθὼν τοῦ θρήνου, καταβὰς ὁμοίως χρυσῆν ἀξίνην ἐξήνεγκεν, καὶ ἤρετο, εἰ ταύτην ἀπέβα-

rim, &, an hæc eſſet quam perdiderat, rogavit. Illo negante, iterum urinatus, argenteam ſuſtulit. Illo neq; hanc eſſe ſuam dicente, tertiò urinatus, illam ipſam (quam perdiderat,) ſuſtulit. Qui quum, verè hanc eſſe, quæ eſſet perdita, dixiſſet; probatâ æquitate ejus, Mercurius omnes ei donavit. Qui ſimul ac ad ſocios veniſſet, quæcunque eveniſſent, expoſuit. Quorū unus éadem facere decrevit: qui ad fluvium ſe contulit, ſuamque conſultò ſecurim in profluentem demiſit; ploravitque eodem modo, ac ſedit. Apparuit

λε. Τοῦ δὲ σὺν ἡδονῇ, καὶ, Ἀληθῶς ἥδ' ἐστι, φήσαντος, μισήσας ὁ Θεὸς τὴν τοσαύτην ἀναίδειαν, οὐ μόνον ἐκείνην κατέσχεν, ἀλλ' οὐδὲ τὴν οἰκείαν ἀπέδωκεν.

paruit igitur Mercurius & illi: causâque ob quam ploraret intellectâ, urinatus ſimiliter, auream extulit ſecurim; atque utrum hanc amiſiſſet, rogavit. Qui quum vehementer gaviſus, eam ipſam eſſe diceret; tantam averſatus impudentiam Deus, non modò illam ſervavit, ſed ne propriam quidem reddidit.

ΕΠΙΜΥΘΙΟΝ.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ὅσον τοῖς δικαίοις τὸ θεῖον συναίρεται, τοσοῦτον τοῖς ἀδίκοις ἐναντιοῦται.

AFFABULATIO.

Fabula ſignificat, quantum juſtis auxiliatur, tantum injuſtis adverſari Deum.

FINIS.

L E-

LECTORI.

VT utrâque eloquentiâ juventus juxtà, & quàm commodiſſimè, exerceatur, curæ iis vel imprimis eſſe oportet, quibus ea eſt commiſſa. Socratis exemplo, qui, ut in Phædone exſtat, ne ſine exercitio poëtices vita excederet à Deo monitus; & monenti paruit, &, cùm Fabulas contexere non didiciſſet, ex Æſopo eas mutuavit. Ad quod exercitium ut Avienus præeat, fabellas, quas (ut erat ſeculum) non inféliciter interdum expreſſit, ſuperioribus adjecimus. Ut juventus, poſtquam prima dulcis & inaffectatæ ſapientiæ ac linguæ Græcæ tirocinia, Æſopo debere didicit, carminis ſcribendi argumentum ex eodem petat; ex Avieno, ſed cum cautione, modum.

AVIENUS
THEODOSIO.

DUBITANTI *mihi, Theodoſi optime, quonam literarum titulo noſtri nominis memoriam mandaremus, fabularum textus occurrit, quòd in his urbanè concepta falſitas doceat, & non incumbat neceſſitas veritatis. Nam quis tecum de oratione, quis de poëmate loqueretur? quum in utroque literarum genere & Atticos Græcâ eruditione ſuperes, & Latinitate Romanos? Hujus ergo materiæ ducem nobis Æſopum noveris, qui reſponſo Delphici Apollinis monitus ridicula orſus eſt, ut legenda firmaret. Verùm has pro exemplo fabulas & Socrates divinis operibus indidit, & poëmati ſuo Flaccus aptavit, quòd in ſe ſub jocorum communium ſpecie vitæ argumenta contineant, quas Græcis Jambis Babrias repetens in duo volumina coartavit. Phædrus etiam partem aliquam quinque in libellos reſolvit. De his ergo ad quadraginta & duas in unum redactas fabulas edidi, quas rudi Latinitate compoſitas elegis ſum explicare conatus. Habes ergo opus, quo animum oblectes, ingenium exerceas, ſollicitudinem leves, totumque vivendi ordinem cautus agnoſcas. Loqui verò arbores, feras cum hominibus gemere, verbis certare volucres, animalia ridere fecimus; ut pro ſingulorum neceſſitatibus vel ab ipſis animis ſententia proferatur.*

ÆSOPI FABULÆ XLII. *ab* AVIENO *elegiaco carmine conſcriptæ.*

RUSTICA & LUPUS. I.

RUſtica ploranti parvo juraverat olim,
Ni taceat, rabido quod foret eſca lupo.
Credulus hanc vocem Lupus audiit, & manet ipſas
Pervigil ante fores, irrita vota gerens.
Nam laſſata puer nimiæ dat membra quieti:
Spem quoque raptori ſuſtulit inde fames.
Hunc ubi ſylvarum repetentem luſtra ſuarū
Jejunum conjux ſenſit adeſſe lupa:
Cur, inquit, nullam defers de more rapinā,
Languida conſumtis ſed trahis ora genis?
Ne mireris, ait, deceptum fraude malignâ
Vix miſerum vacuâ delituiſſe fugâ.
Nam quæ præda, rogo, quæ ſpes contingere poſſet,
Jurgia nutricis cùm mihi verba darent?
Hæc ſibi dicta putet, ſeque hac ſciat arte notari,
Fœmineam quiſquis credidit eſſe fidem.

AQUILA & TESTUDO. 2.

Pennatis avibus quondā teſtudo locuta eſt,
Si quis eam volucrem conſtituiſſet humi,

Protinus è rubris conchas proferret arenis,
Queis pretium nitido cortice bacca daret;
Indignans ſibimet, tardo quod ſedula greſſu
Nil ageret toto perficeretque die.
Aſt ubi promiſſis aquilam fallacibus implet;
Experta eſt ſimilem perfida lingua fidem.
Et male mercatis dū quæris ſydera pennis,
Occidit infelix alitis ungue fero.
Tum quoque ſublimis quum jam moreretur in auris,
Ingemuit votis hæc licuiſſe ſuis.
Nam dedit exoſæ poſthæc documenta quietis,
Non ſine ſupremo magna labore peti.
Sic quicumq; novâ ſublatus laude tumeſcit,
Dat meritò pœnas dum meliora petit.

CANCRI. 3.

Curva retrocedens quum fert veſtigia cancer,
Hiſpida ſaxoſis terga reliſit aquis.
Hunc genitrix facili dum vult procedere greſſu
Talibus alloquiis præmonuiſſe, ferunt:
Ne tibi tranſverſo placeant hæc devia, nate,
Rurſus in obliquos neu velis ire pedes.
Sed niſu contenta ferens veſtigia recto
Innocuos prono tramite ſiſte gradus.
Cui natus, faciam ſi me præceſſeris, inquit,
Recta-

Rectaq; monſtrantem certior ipſe ſequar.
Nam ſtultum nimis eſt cum tu praviſſima (tentes
Alterius cenſor ut vitioſa notes.

BOREAS & SOL. 4.

Immitis Boreas, placiduſque ad ſidera Phœbus,
Jurgia cum magno conſeruere Jove:
Quis prior inceptum peragat (mediumque per orbem
Carpebat ſolitum fortè viator iter:)
Convenit hanc potius liti præfigere cauſam,
Pallia nudato decutienda viro.
Protinus impulſus ventis circũtonat æther,
Et gelidus nimias depluit imber aquas.
Ille magis duplicẽ lateri circumdat amictũ,
Turbida ſummotos quo trahit aura ſinus.
Sed tenues radios paulatim increſcere Phœbus
Juſſerat, ut nimio ſurgeret igne jubar,
Donec laſſa volens requieſcere mẽbra viator,
Seposítâ feſſus veſte ſederet humi.
Tunc victor docuit præſentia numina Titã,
Nullum præmiſſis vincere poſſe minis.

RUSTICUS & ASINUS. 5.

Metiri ſe quemque decet, propriiſque juvari
Laudibus, alterius nec bona ferre ſibi.

Ne detracta gravē faciant miracula riſum;
Cœperit in ſolis quum remanere malis.
Exuvias aſinus defuncti fortè leonis
Repperit, & ſpoliis induit ora novis.
Aptavitq; ſuis incongrua tegmina membris:
Et miſerum tanto preſſit honore caput.
Aſt ubi terribilis animo circumſtetit horror,
Pigraque præſumtus venit in oſſa vigor,
Mitibus ille feris communia pabula calcans
Turbabat pavidas per ſua rura boves.
Ruſticus hunc magna poſtquam deprendit ab aure,
Correptum vinclis verberibuſque domat.
Et ſimul abſtracto denudans corpora tergo,
Increpat his miſerum vocibus ille pecus:
Forſitan ignotos mutato tegmine fallas,
At mihi, qui quondam, ſemper aſellus eris.

RANA & VULPES. 6.

Edita gurgitibus olimq; immerſa profundo,
Et luteis tantùm ſemper amica vadis,
Ad ſuperos colles herboſaque prata recurrens,
Mulcebat miſeras turgida Rana feras.
Callida ceu poſſet gravibus ſuccurrere morbis,
Et vitam ingenio continuare ſuo:

Nec

Nec ſe Pæonio jactat ceſſura magiſtro,
Quamvis perpetuos curet in orbe Deos.
Tunc Vulpes, pecudũ ridens aſtuta quietẽ,
Verborum vacuam prodidit eſſe fidem.
Hæc dabit ægrotis, inquit, medicamina membris,
Pallida cæruleus cui notat ora color?

CANIS. 7.

Fortè canis quōdã nullis latratibus horrens,
Nec patulis primùm rictibus ora trahens,
Mollia ſed pavidæ ſummittens verbera caudæ,
Concitus audaci vulnera dente dabat.
Hunc dominus, ne quem probitas ſimulata lateret,
Juſſerat in rabido gutture ferre nolam.
Faucibus innexis crepitantia ſubligat æra,
Quæ facili metu ſigna cavenda darent.
Hæc tamen ille ſibi credebat præmia ferri,
Et ſimilem turbam deſpiciebat ovans.
Tunc inſultantem ſenior de plebe ſuperbum
Aggreditur tali ſingula voce monens:
Infelix, quæ tanta rapit dementia ſenſum,
Munera pro meritis ſi cupis iſta dari!
Non hoc virtutis decus oſtentatur in ære,
Nequitiæ teſtem ſed geris inde ſonum.

CAMELUS. 8.

Contentum propriis ſapientē vivere rebus,
Nec cupere alterius fabula noſtra monet:
Indignata citò ne ſtet fortuna recurſu,
Atque eadem minuat quâ dedit antè rotâ.
Corporis immēſi fertur pecus iſſe per auras,
Et magnum precibus ſollicitaſſe Jovem:
Turpe nimis cunctis irridendumque videri,
Inſignes geminis cornibus ire boves,
Et ſolum nullâ munitum parte camelum,
Objectum cunctis expoſitumque feris.
Jupiter arridens, poſtquam ſperata negavit,
Inſuper & magnæ ſuſtulit auris onus;
Vive minor merito, cui ſors non ſufficit, inquit,
Et tua perpetuum, livide, damna geme.

VIATORES. 9.

Montibus ignotus curviſq; in vallibus arctū
Cum ſocio quidam ſuſcipiebat iter.
Securi ut quodcumq; malū fortuna tuliſſet,
Robore collato poſſet uterque pati.
Dumq; per inceptum vario ſermone feruntur,
In mediam præceps convenit urſa viam.
Horū alter facili cōprendens robora curſu,
In viridi trepidum fronde pependit onus:
Ille trahens nullo jacuit veſtigia greſſu,
Exani-

Exanimem fingens, corpore lapſus humi.
Continuò prædã cupiens fera ſæva cucurrit,
Et miſerũ curvis unguibus antè levat: (re,
Verùm ubi concreto riguerunt mẽbra timo-
(Nam ſolitus mentis liquerat oſſa calor,)
Planè olidum credens, quamvis jejuna, cada-
Deſerit, & luſtris conditur urſa ſuis. (ver,
Sed quũ ſecuri paulatim in verba rediſſent,
Liberior juſto, qui fuit antè fugax;
Dic ſodes quidnam trepido tibi rettulit urſa:
(Nam ſecreta diu multaque verba dedit.)
Magna quidem monuit, tamen hæc quoque maxima juſſit,
Quæ miſero ſemper ſunt facienda mihi:
Ne facilè alterius repetas conſortia, dixit,
Rurſus ab inſana ne capiare fera.

EQUES. 10.

Calvus eques capitis ſolitus religare capillos,
Atque alias nudo vertice ferre comas,
Ad campũ nitidis venit conſpectus in armis,
Et facilem frenis flectere cœpit equum.
Hujus ab adverſo Boreæ ſpiramina perflant
Ridiculum populo conſpiciente caput:
Nam mox dejecto nituit frons nuda galero,
Diſcolor appoſitâ quæ fuit antè comâ.

Ille ſagax tantis quod riſus millibus eſſet,
Diſtulit admotâ calliditate jocum:
Quid mirū referens poſitos fugiſſe capillos,
Quem prius æquævæ deſeruere comæ?

OLLÆ. 11.

Eripiens geminas ripis cedentibus ollas,
Inſanis pariter flumen agebat aquis:
Sed diverſa duas ars & natura creavit,
Ære prior fuſa eſt, altera ficta luto.
Diſpar erat fragili & ſolido concordia motus,
Incertumque vagus amnis habebat iter.
Ne tamen eliſam confringeret ærea teſtam,
Jurabat ſolitam longiùs ire viam.
Illa timens ne quid levibus graviora nocerent,
Et quia nulla brevi eſt cum meliore fides,
Quamvis ſecuram verbis me feceris, inquit,
Non timor ex animo decutiendus erit.
Nam me ſive tibi, ſeu te mihi conferat unda,
Semper ero ambobus ſubdita ſola malis.

RUSTICUS. 12.

Ruſticus impreſſo molitus vomere terram,
Theſaurum ſulcis proſiluiſſe videt.
Mox indigna animo properante reliquit aratra,
Semina compellens ad meliora boves.
Continuò ſupplex Telluris conſtruit aras,

Quæ

Quæ ſibi depoſitas ſponte dediſſet opes.
Hunc Fortuna novis gaudentem provida rebus
Admonet, immunem ſe quoque ture do-(lens,
Nunc inventa meis non prodis munera templis,
Atque alios mavis participare Deos.
Sed quum ſubrepto fueris triſtiſſimus auro,
Me primam lacrymis ſollicitabis inops.

TAURUS & HIRCUS. 13

Immenſum Taurus fugeret quum fortè Leonem,
Tutaque deſertis quæreret antra viis,
Speluncam reperit, quam tunc hirſutus habebat,
Cyniphii ductor qui gregis eſſe ſolet.
Poſt ubi ſummiſſâ meditantem irrumpere fronte
Obvius obliquo terruit ore caper;
Triſtis abit; longaque fugax de valle loquutus,
(Nam timor expulſum jurgia ferre vetat,)
Non te demiſſis ſetoſum, putide, barbis,
Illum qui ſupereſt conſequiturque tremo.
Nam ſi diſcedat, noſces, ſtultiſſime, quantum
Diſcrepet à tauri viribus hircus olens.

SIMIA. 14.

Jupiter in toto quondam quæſiverat orbe,
Munera natorum qui meliora daret:
Certatim ad Regem currit genus omne ferarum,
Permixtumque homini cogitur ire pecus.
Sed nec ſquamigeri deſunt ad jurgia piſces,
Et quidquid volucrum purior aura vehit:
Inter quos trepidæ ducebant pignora matres,
Judicio tanti diſcutienda Dei.
Tunc brevis informem traheret quum ſimia natum,
Ipſum etiā in riſum compulit illa Jovem:
Hanc tamen ante alias rumpit turpiſſima vocem,
Dum genitrix crimen ſic abolere cupit:
Jupiter hoc norit maneat victoria ſi quem,
Judicio ſupereſt omnibus iſte meo.

GRUS & PAVO. 15.

Threiciam volucrem fertur Junonius ales
Communi ſociam continuaſſe cibo.
Namq; inter varias fuerat diſcordia formas,
Magnaque de facili jurgia lite trahunt:
Quod ſibi multimodo fulgerent membra decore,
Cæruleam facerent livida terga gruem.

Et

Et ſimul erectæ circumdans tegmina caudæ
Sparſerat arcanum rurſus in aſtra jubar.
Illa licet nullo pennarum certet honore,
His tamen inſultans vocibus uſa fuit:
Quāvis innumerus plumas variaverit ordo,
Merſus humi ſemper florida terga geris.
Aſt ego deformis ſublimis in aëra pennâ
Proxima ſideribus numinibuſque feror.

QUERCUS, CALAMI. 16.

Montibus è ſummis radicitus eruta quercus
Decidit inſani turbine victa noti.
Quam tumidis ſubter decurrens alveus undis
Suſcipit, & fluvio præcipitante rapit.
Verùm ubi diverſis impellitur ardua ripis,
In fragiles calamos grande reſedit onus.
Tunc ſic exiguo connectens cæſpite ramos,
Miratur liquidis quod ſtet arundo vadis.
Se quoque tam vaſto necdum conſiſtere trunco,
Aſt illam tenui cortice ferre minas.
Stridula mox blando reſpondens canna ſuſurro,
Seque magis tutam debilitate docens:
Tu rabidos, inquit, ventos, ſævaſq; procellas
Deſpicis, & totis viribus acta ruis.

Aſt

Aſt ego ſurgentes paulatim demoror auſtros,
Et quamvis levibus provida cedo notis.
In tua præruptus offendit robora nimbus,
Motibus aura meis ludificata perit. (ſtra,
Hæc nos dicta monent, magnis obſiſtere fru-
Paulatimque truces exſuperare minas.

VENATOR & TIGRIS. 17.

Venator jaculis haud irrita vulnera torquẽs
Turbabat rapidas per ſua luſtra feras.
Tũ pavidis audax cupiens ſuccurrere Tigris
Verbere commotas juſſit adeſſe minas.
Ille tamen ſolito contorquens tela lacerto,
Nunc tibi qualis eram, nuncius iſte refert.
Et ſimul emiſſum tranſegit vulnera ferrum,
Perſtrinxitque citos haſta cruenta pedes.
Mollitur adfixum traheret quũ ſaucia telũ,
A trepida fertur vulpe retenta diu. (ret,
Dum quiſnã ille foret, qui talia vulnera fer-
Aut ubinam jaculum delituiſſet agens;
Illa gemens, fractoque loqui vix murmure cœpit,
(Nam ſolitas voces ira dolorque rapit:)
Nulla quidem medio convenit in aggere forma,
Quæque oculis obſit non repetenda meis;
Sed

Sed cruor & validis in nos directa lacertis
Oſtendunt aliquem tela fuiſſe virum.

ARMENTA & LEO. 18.

Quatuor immenſis quondam per prata juvencis
Fertur amicitiæ tanta fuiſſe fides,
Ut ſimul emiſſos nullus divelleret error,
Rurſus & è paſtu turba rediret amans.
Hos quoq; collatis inter ſe cornibus, ingens
Dicitur in ſylvis pertimuiſſe Leo.
Dum metus oblatam prohibet tentare rapinam,
Et conjuratos horret adire boves.
Sed quamvis audax factiſq; immanior eſſet,
Taurorum ſolus viribus impar erat.
Protinus aggreditur pravis inſiſtere verbis
Colliſum cupiens diſſociare pecus.
Et poſtquam dictis animos disjunxit acerbis,
Invaſit miſerum diripuitque gregem.
Tum quidam ex illis;vitam ſervare quietam
Qui cupiet, noſtrâ diſcere morte poteſt.
Neve citò admotas verbis fallacibus aureis
Impleat, aut veterem deſerat antè fidem.

DUMUS & ABIES. 19.

Horrentes dumos abies pulcerrima riſit,
Quum facerent formæ jurgia magna ſuæ.
In-

Indignum referens cunctis certamē haberi,
Quod meritis nullus ſe ſociaret honor:
Nam mihi deductū ſurgens in nubila corpus
Verticis erectas tollit in aſtra comas, (tur,
Puppibus & patulis media cum ſede locan-
In me ſuſpenſos explicat aura ſinus.
At tibi deformem quòd dant ſpineta figurā,
Deſpectum cuncti prætereriere viri. (ris,
Ille refert, nunc læta quidem bona ſola fate-
Et noſtris frueris imperioſa malis.
Sed quum pulcra minax ſuccidet membra ſecuris,
Quàm velles ſpinas tunc habuiſſe meas!

PISCATOR & PISCIS. 20.

Piſcator ſolitus prædam ſuſpendere ſetâ,
Exigui piſcis vile trahebat onus (auras,
Sed poſtquam ſuperas captum perduxit ad
Atque avido fixum vulnus ab ore tulit:
Parce precor ſupplex, lacrymis affatur obortis, (res?
Nam quanta ex noſtro corpore damna ſe-
Nunc me ſaxoſis genitrix fecunda ſub antris
Fudit, & in propriis ludere juſſit aquis.
Tolle minas, tenerumque tuis ſine creſcere menſis,
Hæc tibi me rurſum littoris unda dabit:

Pro-

Protinus immenſi depaſtus cærula ponti
Pinguior ad calamū ſponte recurro tuum.
Ille nefas captū referens abſolvere piſcem,
Difficiles queritur caſibus eſſe vices.
Nam miſerum eſt, inquit, præſentem amittere prædam,
Stultius & rurſum vota futura ſequi.

RUSTICUS & AVIS. 21.

Parvula progeniem terræ mandaverat ales,
Quâ ſtabat viridi cæſpite flava ſeges: (mo,
Ruſticus hanc fragili cupiens decerpere cul-
Vicinam ſupplex fortè petebat opem.
Sed vox implumes turbavit credula nidos.
Suaſerat & laribus continuare fugā. (ter:
Cautior hos remeās prohiberet diſcere ma-
Nam quid ab externis perficietur? ait.
Ille iterum caris operam mandavit amicis.
At genitrix rurſum tutior inde manet.
Sed poſtquam curvas dominum comprendere falces,
Frugibus & totam ſenſit adeſſe manum;
Nunc, ait, ô miſeri dilecta relinquite rura,
Quum ſpem de propriis viribus ille petit.

INVIDUS & CUPIDUS. 22.

Jupiter ambiguas hominum perdiſcere mentes

Ad terras Phœbum miſit ab arce poli.
Tunc duo diverſis poſcebant numina votis:
Namque alter cupidus; invidus alter erat.
His ſeſe mediū Titan, ſcrutatus utrumque,
Obtulit, & precibus ut peteretur ait;
Præſtandi facilis: nam quæ ſperaverit unus,
Protinus hæc alter congeminata feret.
Sed cui longa jecur nequeat ſatiare cupido,
Diſtulit admotas in nova damna preces,
Spem ſibi confidens alieno creſcere voto,
Seque ratus ſolum munera ferre duo.
Ille ubi captantem ſociū ſua præmia vidit,
Supplicium proprii corporis optat, ovans.
Nā petit exſtinctus ut lumine degeret uno,
Alter ut hoc duplicans vivat utroq; carens.
Tunc ſortem ſapiens humanā riſit Apollo,
Invidiæque malum rettulit ipſe Jovi:
Quæ dum proventis aliorum gaudet iniquis,
Lætior infœlix, ſed ſua damna, cupit.

STATUARIUS. 23.

Venditor inſignem referens de marmore Bacchum,
Expoſitum pretio fecerat eſſe Deum.
Nobilis hunc quidam funeſta in ſede ſepulcri
Mercari cupiens compoſiturus erat:

Alter

Alter adoratis ut ferret numina templis,
Redderet & ſacro debita vota loco.
Nunc, ait, ambiguum, facies de mercibus omen,
Quum ſpes in pretium munera diſpar agit:
Et me defunctis ſeu malis tradere divis,
Sive decus buſti, ſeu velis eſſe Deum.
Subdita namque tibi eſt magni reverentia facti,
Atque eadem retines funera noſtra manu.
Convenit hoc illis quibus eſt permiſſa poteſtas
An prodeſſe aliis, vel nocuiſſe velint.

VENATOR & LEO. 24.

Certamen longâ protractum lite gerebant
Venator quondam, nobilis atque Leo.
Hi quum perpetuum cuperent in jurgia finē,
Edita continuò fortè ſepulcra vident.
Illic docta manus flectentem colla Leonem
Fecerat in gremio procubuiſſe viri.
Scilicet affirmans picturâ teſte ſuperbum
Se fieri: exſtinctam nam docet eſſe feram.
Ille graves oculos ad inania ſigna retorquēs,
Infremit, & rabido pectore verba dedit:
Irrita te generis ſubiit fiducia veſtri,
Artificis teſtem ſi cupis eſſe manum.

Quod ſi noſtra novum caperet ſolertia ſenſum
Scalperet ut docili pollice ſaxa Leo,
Tunc hominem aſpiceres oppreſſum murmure magno,
Conderet ut rabidis ultima fata genis.

PUER & FUR. 25.

Flens puer extremā putei conſedit ad undā,
Vana ſupervacuis rictibus ora trahens.
Callidus hunc lacrymis poſtquam fur vidit obortis,
Quænam triſtitiæ ſit modò cauſa, rogat.
Ille ſibi abrupti fingens diſcrimina funis,
Atque auri queritur deſiliiſſe cadum.
Nec mora: ſollicitam traxit manus improba veſtem,
Exutus putei protinus ima petit.
Parvulus exiguo circumdans pallia collo
Sentibus immerſus delituiſſe datur:
Sed poſt fallaci ſuſcepta pericula voto
Triſtior amiſſâ veſte, reſedit humi:
Dicitur his ſolers vocem rupiſſe querelis,
Et gemitu ſummos ſollicitaſſe Deos:
Perdita quiſquis eris, poſthac ſibi pallia cernat,
Qui putat in liquidis quòd natet urna vadis.

CAPELLA & LEO. 26.

Viderat excelsâ paſcentem rupe capellam,
Com-

Comminus eſuriens quum Leo ferret iter;
Et prior, heus, inquit, præruptis ardua ſaxis
Linque, nec hirſutis paſcua quære jugis,
Sed cytiſi croceum per prata virentia florē,
Et glaucas ſalices, & thyma grata pete.
Illa gemens, deſiſte precor, fallaciter inquit,
Securam placidis fallere velle dolis.
Vera licèt moneas, & magna pericula tollas:
Tu tamen his dictis non facis eſſe fidem.
Nam quāvis rectis conſtet ſententia verbis,
Suſpectam hanc talis conciliator habet.

CORNIX & URNA. 27.

Ingentem ſitiens Cornix aſpexerat urnam,
Quæ minimam fundo continuiſſet aquam:
Hanc eniſa diu planis effundere campis,
Scilicet ut nimiam pelleret inde ſitim:
Poſtquam nulla viam virtus dedit, admovet (omnes
Indignata novâ calliditate dolos:
Nā brevis immerſis accreſcēs ſponte lapillis
Potandi facilem præbuit unda viam. (jor,
Viribus hæc docuit quàm ſit prudentia ma-
Quæ cœptum volucris explicuiſſet opus.

RUSTICUS & TAURUS. 28.

Vincla recuſanti, dedignantique juvenco
Aſpera mordaci ſubdere colla jugo,
Ruſticus obliquâ ſuccidens cornua falce,

Credidit inſanum detumuiſſe pecus:
Cautus & immenſo cervicē innectit aratro:
Namq; erat hic cornu promtior atq; pede.
Scilicet ut longus prohiberet verbera temo,
Neve ictus faciles ungula ſæva daret.
Sed poſtquam irato detrectans vincula collo
Immeritam vacuâ calce fatigat humum,
Continuò everſam pedibus diſpergit arenā,
Quā ferus in domini mēbra ſequentis agat.
Tum ſic informi ſquallentes pulvere crines
Diſcutiens, feſſo pectore victus ait:
Nimirum exemplum naturæ dedat iniquæ,
Quæ fieri poſſet cum ratione nocens.

SATYRUS & VIATOR. 29.

Horrida cōgeſtis quū ſtaret bruma pruinis,
Cunctaque durato ſtringeret arva gelu,
Hæſit in adverſa nimborum mole viator:
Perdita nam prohibet ſemita ferre gradū.
Hunc nemorum cuſtos fertur miſeratus in antro
Exceptum Satyrus continuiſſe ſuo.
Quē ſimul aſpiciens ruris miratur alumnus,
Vimq; homini tantam protinus eſſe pavet.
Nā gelidos artus vitæ ut revocaret in uſum,
Afflatas calido ſolverat ore manus.
Sed quum depulſo cœpiſſet frigore lætus
Hoſpi-

Hoſpitis eximiâ ſedulitate frui: (vitam,
(Namque illi agreſtem cupiens oſtendere
Sylvarum referens optima quæque dabat,)
Obtulit & calido plenum cratera lyæo,
Laxet ut infuſus frigida membra tepor:
Ille ubi ferventem labris contingere teſtam
Horruit, algenti ſufflat ab ore gelu. (ſpes,
Obſtupuit duplici monſtro perterritus ho-
Et pulſum ſylvis longiùs ire jubet.
Nolo, ait, ut noſtris unquã ſucceſſerit antris,
Tam diverſa duo qui ſimul ore ferat.

VILLICUS & DOMINUS. 30.

Vaſtantem ſegetes & pinguia culta ruentẽ
Liquerat abſciſſâ ruſticus aure ſuem:
Ut memor accepti referens monumenta doloris
Ulterius teneris parceret illa ſatis.
Rurſus in excepti deprenſus crimine campi
Perdidit indultæ perfidus auris onus.
Nec mora, prædictæ ſegeti caput intulit horrens,
Pœna ſed indignum quod geminata facit.
Tunc domini captum menſis dedit ille ſuperbis,
In varias epulas plurima fruſta ſecans.
Sed quum conſumti dominus cor quæreret apri,

Im-

Impatiens fertur quod rapuiſſe coquus;
Ruſticus hoc juſtam verbo cōpeſcuit iram;
Affirmans ſtultum non habuiſſe ſuem.
Nam cur membrorum demens in damna ruiſſet,
Atque uno totiens poſſet ab hoſte capi?
Hæc illos præcepta monent, qui ſæpius auſi,
Nunquam peccatis abſtinuere manus.

MUS & BOS. 31.

Ingentē fertur mus quondā parvus oberrās
Auſus ab exiguo lædere dente bovem.
Verū ubi mordaci confecit vulnera roſtro,
Tutus in anfractus conditur inde ſuos.
Ille, licèt vaſtâ torvum cervice minetur,
Non tamen iratus, quem petit, eſſe videt.
Tunc indignantem juſto ſermone fatigans,
Diſtulit hoſtiles calliditate minas:
Non quia magna tibi tribuerunt membra parentes,
Viribus effectum conſtituêre tuis.
Diſce tamen brevibus quæ ſit fiducia monſtris,
Et faciat quidquid parvula turba cupit.

RUSTICUS & HERCULES. 32.

Hærentem luteo ſub gurgite ruſticus axem
Liquerat adnexas ad juga curva boves.
Fruſtra diſpoſitis confidens numina votis
Ferre

Ferre ſuis rebus quum reſideret opem.
Cui rector ſummis Tyrinthius infit ab aſtris,
(Nam vocat hunc ſupplex in ſua vota Deū)
Surge laborantes ſtimulis agitare juvencos,
Et manibus pigras diſce juvare rotas.
Tunc quoque congreſſum majoraque viribus auſum
Fas ſuperos animis conciliare tuis.
Diſce tamen pigris non flecti numina votis,
Præſenteſque adhibe, cùm facis ipſe, Deos.

ANSER. 33.

Anſer erat cuidam pretioſo germine fœtus,
Ovaque qui nidis aurea ſæpe daret.
Fixerat hanc volucri legem natura ſuperbæ,
Ne liceat pariter munera ferre duo (tum,
Sed dominus cupidū ſperans vaneſcere vo-
Non tulit exoſas in ſua lucra moras:(ferre,
Grande ratus pretium volucris de morte re-
Quæ tam continuo munere dives erat.
Poſtquā nuda minax egit per viſcera ferrū,
Et vacuam ſolitis fœtibus eſſe videt;
Ingemuit tantæ deceptus crimine fraudis:
Nam pœnam meritis rettulit inde ſuis.
Sic qui cuncta Deos uno malè tempore poſcunt,
Juſtiùs his etiam vota diurna negant.

FORMICA & CICADA. 34.

Quiſquis torpentē paſſus tranſire juventam,
Nec timuit vitæ providus ante mala,
Cōfectus ſenio cū jam gravis opprimit ætas,
Quàm fruſtra alterius ſæpe rogavit opem!
Æſtate in media duros formica labores
Suſcipit, & brevibus condidit antè cavis.
Verū ubi candentes concepit terra pruinas,
Arvaque ſub rigido diriguere gelu,
Pigra nimis tantos non æquans corpore nimbos
In propriis laribus humida grana legit.
Decolor hanc precibus ſupplex alimenta rogabat,
Quæ quondā querulo ruperat arva ſono,
Se quoque maturas quum tunderet area meſſes,
Cantibus æſtivos explicuiſſe dies.
Parvula tunc ridens ſic eſt affata cicadam,
Nam vitam pariter continuare ſolent:
Mî quoniā ſummo vita omnis parta labore
Frigoribus mediis otia longa traho: (eſt,
At tibi ſaltandi nunc ultima tēpora reſtant,
Cantibus eſt quoniam vita peracta prior.

SIMIA & NATI. 35.

Fama eſt, quòd geminum producens ſimia natum
Divi-

Dividit in varias pignora bina vices.
Namque unum caro genitrix educit amore,
Alteriuſque odiis exſaturata tumet. (tus,
Ac matrem ut cœpit gravior terrere tumul-
Diſſimili natos conditione rapit. (mico;
Nam carum manibus vel pectore geſtat a-
Contemtum dorſo ſuſcipiente levat.
Sed cùm laſſatis nequiit conſiſtere plantis,
Oppoſitum & fugiens ſponte remiſit onus:
Innectens alter materno brachia collo,
Hæret, & invita cum genitrice fugit.
Mox quoq; dilecti ſucceſſit in oſcula fratris,
Servatus vetulis gloria ſolus avis. (ſo
Sic multos neglecta juvant: atq; ordine ver-
Spes humiles rurſus ad meliora refert.

VITULUS & BOS. 36.

Pulcer & intactâ vitulus cervice reſultans
Scindentem aſſiduè vidit ut arva bovem,
Nō pudet heus, inquit, lōgævo vincula collo
Ferre, nec expoſitis otia noſſe jugis: (bas,
Cùm mihi ſubjectas pateat diſcurſus in her-
Et nemorum liceat rurſus opaca ſequi?
At ſenior, nullam verbis compulſus in iram,
Vertebat ſolitam vomere feſſus humum,
Donec depoſito per prata liceret aratro
Molliter herboſo procubuiſſe toro.

Mox

Mox vitulum ſacris innexum conſpicit aris,
Admotum & cultro comminus ire videt.
Hanc tibi triſtis, ait, dedit indulgentia mortē,
Expertem noſtri quæ facit eſſe jugi. (res,
Proderit ergo graves quoſvis ſufferre labo-
Otia quàm primò mox peritura ſequi.
Eſt hominum ſors iſta comes felicibus, ut ſit
Mors cita, quū miſeros vita diurna premat.

CANIS & LEO. 37.

Pinguior exhauſto canis occurriſſe leoni
Fertur, & inſertis verba dediſſe jocis;
Nonne vides duplici tendantur ut ilia tergo,
Luxurietque toris nobile pectus ait?
Proximus humanis ducor poſt otia menſis,
Communem capiens largiùs ore cibum.
Nec quod craſſa nocet circundat guttura ferrum,
Ne cuſtoditâ fas ſit abire domo. (ras,
At tu magna diu moribundus luſtra perer-
Donec ſe ſylvis obvia turba ferat. (nis,
Perge igitur noſtris tua ſubdere colla cate-
Dum liceat faciles promeruiſſe dapes.
Protinus ille gravem gemitum collectus in iram,
Atque ferox animi nobile murmur agit:
Vade, ait, & meritis nodum cervicibus infer;
Com-

Compeſcantq; tuam vincula dura famem.
At mea cùm vacuis libertas redditur antris,
Quamvis jejunus quælibet arva peto:
Has illis epulas potiùs laudare memento,
Qui libertatem poſtpoſuere gulæ.

PISCES. 38.

Dulcibus in ſtagnis fluvio torrente coactus
Æquoreas præceps piſcis adibat aquas.
Illic ſquamigerum deſpectans improbus agmen,
Eximium ſeſe nobilitate refert.
Nō tulit expulſum patrio ſub gurgite piſcis,
Verbaque cum ſalibus liberiora dedit:
Vana laboratis aufer mendacia dictis;
Quæque refutari te quoque teſte queant.
Nā quis erit potior, populo ſpectante proba-
Si pariter captos humida lina trahant.(bo,
Tunc me nobilior magno mercabitur em-
Te verò ære levi debile vulgus emet. (tor,

MILES. 39.

Voverat attritus quondam per prælia miles
Omnia ſuppoſitis ignibus arma dare,
Vel quæ victori moriens ſibi turba dediſſet,
Vel quicquid profugo poſſet ab hoſte ca-
Interea votis ſors affuit, & memor arma(pi,
Cœperat accenſo ſingula ferre rogo.

Tunc

Tunc lituus rauco deflectens murmure culpam,
Immeritum flammis, ſe docet eſſe prius.
Nulla tuos, inquit, petierunt tela lacertos,
Viribus affirmes quæ tamen acta meis:
Nam tantùm votis & cantibus arma coëgi;
Hæc quoque ſubmiſſo teſtor & aſtra ſono.
Ille reſiſtentẽ flammis crepitantibus addens,
Nec te major, ait, pœna dolorque rapit:
Nam licèt ipſe nihil poſſes tentare, nec auſus,
Sævior hoc, alios quod facis eſſe malos.

VULPES & PARDUS. 40.

Diſtinctus maculis & pulcro pectore pardus,
Inter conſimiles ibat in arva feras.
Sed quia nulla graves variarẽt terga leones;
Protinus his miſerum credidit eſſe genus:
Cætera ſordenti damnans animalia vultu,
Solus in exemplum nobilitatis erat.
Hunc arguta novo vulpes dum gaudet amictu
Corripit, & vanas comprobat eſſe notas.
Atque, ait, i pictæ nimium confide juventæ,
Dum mihi conſilium pulcrius eſſe vides.
Miremurque magis quos munera mentis adornant,
Quàm qui corporeis enituere bonis.

IM-

Imber & Testa. 41.

Impulſus ventis & preſſâ nube coactus
Ruperat hibernis ſe gravis imber aquis:
Quumque per effuſas ſtagnaret turbine ter-
Expoſitum campis fictile preſſit opus: (ras,
Mobile namque lutum tepidus priùs inſtruit aër,
Diſcat ut admoto rectiùs igne coqui. (ſtæ,
Tunc nimbus fragilis perquirit nomina te-
Immemor illa, meis Amphora dicor, ait;
Et me docta manus rapiente volumina gyro
Molliter obliquum juſſit habere latus.
Hactenus hanc, inquit, liceat cõſtare figurã,
Nam te ſubjectam diluit imber, ait;
Et ſimul accepto violentiùs amne fatiſcens
Pronior in tenues vita cucurrit aquas.
Infelix, quia magna ſibi cognomina ſumens
Auſa pharetratis imbribus iſta loqui. (nere,
Hæc poterũt poſthac miſeros exempla mo-
Subdita nobilibus ut ſua facta gemant.

Lupus & Hoedus. 42.

Fortè lupum melior curſu deluſerat hœdus,
Proxima vicinis dum petit arva caſis.
Inde fugam recto tendens in mœnia curſu
Inter lanigeros conſtitit ille greges.
Impiger hunc raptor, mediamque ſequutus in urbem,
Ten-

Tentat compoſitis ſollicitare dolis.
Nonne vides, inquit, cunctis ut victima templis, (mum?
Immeritâque gemens morte cruentet hu-
Quòd niſi ſecùro valeas te reddere campo,
Et mihi vittatâ tu quoque fronte cades.
Ille refert, modò quam metuis precor exue curam,
Et tecum viles, improbe, tolle minas.
Nam ſatius ſacrum divis fudiſſe cruorem;
Quàm rapido fauces exſatiare lupo.
Sic quotiens duplici ſubeuntur triſtia caſu,
Expedit inſignem promeruiſſe necem.

F I N I S.

Hæc emendata locis aliquot adjecimus, non ut memoriæ à juventute mandentur, cui tantùm optima committi debent: ſed ut Æſopi fabellas, quas Aphthonius & alii, exercendæ facundiæ causâ, inter prima eloquentiæ rudimenta proponunt, carmine expreſſas habeant potiùs, quàm diſcant. Nam & obſcura in iis quædam, neque omnia, ut optamus, Latina ſunt. Quod optimè intelligent, qui cum Ovidiana ſimplicitate ſingula contulerint, quam quò quiſque meliùs expreſſerit, ita minùs periculi erit, ne ab illo ſeculo deflectat, intra quod Latinitatis norma ſtetit; quemadmodum haud multò pòſt defecit.

ARGUMENTUM BATRACHOMYOMACHIÆ,

olim à Daniele Heinsio conſcriptum.

ARgumentum operi eſt, prœlium, à Ranarum Muriumque Populo de ſumma rei geſtum. Quod ex levi ortum cauſa ac initio, ad ſummam claritatem poſtea pervenit. Eſt autem tale. Cùm Pſicharpax, Mus, illuſtri genere, Regis Troxartæ & Lichomylæ filius, hoſtis domeſtici, cujus plurima atque atrociſſima in univerſam ejus familiam exſtabant facinora, unguibus elapſus, (Felem vocant) ſitis, quam è fuga contraxerat, ſedandæ cauſa, ſtagnum acceſſiſſet, in Phyſignathum Ranarum Regem, Peleo atque Hydromedusâ, aquæ Imperatoribus, progenitum, præter exſpectationem incidit. Apud quem, cùm multa de commoditate quam præberet ſibi terra, multa de cupediis cibiſque, quos communes cum hominibus haberet, multa item de virtute ſua, neque pauciora de Ranarum egeſtate, quam in aquis tolerant, ſupra quàm ſolitum magnanimus, commemoraret; pro ſe autem, ac felicitate aquarum, brevitate Regia Phyſigna-

gnathus nonnihil reſpondiſſet (pro quo maxime id erat, quod ambigua vivendi ſorte natus, explorata de utroque elemento noſſet) tandem verbis opus eſſe negat, cum facillime res expediri vel ab ipſo poſſet. Stagnum omnibus patere. Eo ſe conferret, ac, ſi vir eſſet, quem naſcendi ſuis locum ac conditionem Dii dediſſent, coram exploraret. Teſſeram, & hoſpitales Deos, & officia, non defutura. Ac ne imperitiam natandi aut inſolita prætexeret, tergo ſuo ſe ac humeris committeret. Oneri libenter ſubiturum. Ita controverſiam finiri poſſe. Legem accipit magnanimus Pſicharpax. Quem, ut novitatis ſtudio plerique ducimur, conſpectus aquæ, ac initia, non parum oblectarunt. Cæterum, ut fere optimis ſucceſſibus adverſa ac diſſimilis intervenit fortuna, Hydrus (id aquatici ſerpentis genus, certiſſima Ranarum peſtis eſt) ſubitò conſpectus, facilè Phyſignatho perſuaſit, ut elapſus oneri de fuga cogitaret. Quæ res alteri haud commodè evênit, qui natandi parum gnarus, diu cum fluctibus luctatus, ac oppreſſus tandem, luctu & calamitate, domum ac familiam complevit. Accedebat quod infelix naufragus, ſuo-

rum

rum oculis objectus, funeri ac debitis exequiis negatus, inter undas aliquandiu volutatus eſt. Doluſne acceſſerit ad cladem ac fortunam, nondum, ut non raro graves controverſiæ diu extrahuntur, à Grammaticis pronuntiatum eſt. Huc ut inclinemus, callidum Phyſignathi ingenium perſuadet. qui objecto in Senatu crimine, negare factum, aut obliq; in defunctum derivare culpam, quod inſolita ac legibus naturæ vetita tentaſſet; ſchemate, in Republicâ recepto magis, quam honeſto, uſus. ajunt enim, mortuum non reſpondere. Univerſi certe Mures ad ſe facinus ſpectare rati, bellum parant. Quod ne temere ac immemores religionis ſuſcepiſſe viderentur, Fecialis ad Ranarum Patres mittitur. Qui ferocius quam par acceptus, denuo ad ſuos redit. Et jam animis res gerebatur, apud quos conſilia poſtrema ſunt. Sic ad arma ventum. Ac jam pedes inſtrui utrinque raro apud illos equite aut nullo. Ex vivendi credo ratione: quod in rimis illi; hæ in ſtagnis agant: ubi haud perinde eques explicari poteſt. Neque contemnenda, & pro viribus utrinque, arma. Acus atque junci haſtæ vicem eſſe. Galeæ utriſque, nucum

teſtæ, cochleæque. Ocreas fabarum cortices malvæque, loricas, feli ſummo generi Murino hoſti, pellis in certamine detracta, ac paluſtres betæ, præbuere. Ita acies diſpoſita. Dii more Homerico de ſumma rei agunt. Quibus viſum, ne in partibus quis eſſet: tantùm arbiter virtutis ac ſpectator quiſque adeſſet. Timor inceſſiſſe credebatur: ne, ut in ferocibus utrimque populis, quemadmodum in bello apud Trojam geſto, Diomedes aliquis exſtaret. Ita acies committi. Ac, ne quid ad dignitatem utriuſque Populi deeſſet, claſſico prætorio à Jove cani: Culices, ex aëre delapſi, tubâ ſignum dare. Queis auſpiciis committi ordines cœpere. Virtutum ſingularia exempla Troglodytes, Hypſiboas, Seutlæus, (qui Embaſichytrum inter ollas liberaliter eductum ante primam aciem transfixit) Artophagus, Limnocharis, aliique, exhibuere. Hic quidem nemini ſecundus: qui molari Troglodyten (ne de veritate hiſtoriæ ac fide dubium lectori hæreat) colliſit. Inter primos Meridarpax, Mus illuſtris, rem geſſit: tantis quidem animis ac Martio ardore, ut de interneccione Senatus Populique Ranarum, cum ever-

everſione ſtagni, cogitaret. Ni miſertus Reipublicæ gentiſque antiquiſſimæ Deorum Pater, fulmine ac tonitru receptui repentè ceciniſſet. Quod conſilium cum fruſtra cecidiſſet, neque inhiberi generoſus Meridarpax poſſet, cancri, ſævum animal ac dirum, tergo Murium à Jove immiſſi. Qui cùm, novo atque inuſitato belli facinore, caudas inſtantium pedeſque parum comiter invaderent ac diſſecarent, iis quoque fuga placuit. Ita maximo à Muribus ſucceſſu decertatum. Donec ira Jovis ac nox intervenit: ut qui belli, idem & diei finis eſſet.

Atque hæc quidem Regibus Phyſignatho & Troxartâ geſta ſunt. Quâ Olympiade Græcorum, quo Athenis Magiſtratu, quibus Romæ Regibus Conſulibuſve, ex Analium memoria vix conſtat; ſive negligentiâ eorum, ſive quòd illuſtres nullæ in Ranarum Muriumque gente ad ætatem noſtram epochæ reperiantur. Poëma ad Homerum qui referunt, magis animi judicio, quàm oculis, vacillant. Præivit gravioribus Homeri operibus in uſum juventutis quiſquis autor eſt; non ætate aut tempore, ſed exercitio & argumento.

NOMINA RANARUM, quarum hic ſit mentio, & eorum Interpretatio.

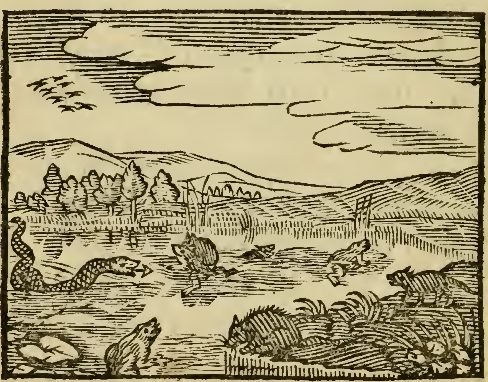
Βορβοροκοίτης, quod in cœno cubet.
Καλαμίνθιος, ab herba calamintha.
Κραμβοφάγος, à braſſicis quas comedit.
Κραυγασίδης, à clamore.
Λιμνίσκιος, à palude.
Λιμνόχαρις, quod palude gaudeat.
Πηλεὺς, à luto, in quo ranæ agunt.
Πηλείων, Pelei filius, qui à luto dictus.
Πηλοβάτης, quod in luto incedat.
Πηλούσιος, eodem modo à luto.
Πολύφωνος, à multo quem edit clamore.
Πρασσαῖος, à porro in quo verſatur.
Πρασσοφάγος, quod porrum comedat.
Σευτλαῖος, à beta in qua verſatur.
Ὑδρόχαρις, quod aqua delectetur.
Ὑδρομέδουσα, quod aquæ imperet.
Ὑψιβίας, ab alta voce, ſeu coaxatione.
Φυσίγναθος, à buccis, quas inflat.

NOMINA MURIUM, quorum hic ſit mentio, & eorum interpretatio.

Ἀρτεπίβουλος, ab inſidiis quas pani ſtruit.
Ἀρτοφάγος, quod panem comedat.
Ἐμβασίχυτρος, quod ollas intret ac penetret.
Κνισοδιώκτης, quod nidorem culinæ ſectetur.
Λειχήνωρ, à lambendo dictus.
Μεριδάρπαξ, à parte quam rapit.
Πτερνογλύφος, à rodendis pernis.
Πτερνοτρώκτης, ab eſu pernarum.
Πτερνοφάγος, eodem modo.
Σιτοφάγος, à frumenti eſu.
Τρωγλοδύτης, à rimis, quas rodendo efficit & ſubit. unde gens Troglodytarum: ad quam alludit autor.
Τρωξάρτης, à pane, quem comedit.
Τυρογλύφος, quod caſeum rodat.
Ψιχάρπαξ, quod micas rapiat.

ΟΜΗΡΟΥ ΒΑΤΡΑΧΟΜΥΟΜΑΧΙΑ.

Ἀρχόμενος, πρῶτον, Μουσῶν χορὸν ἐξ Ἑλικῶνος
Ἐλθεῖν εἰς ἐμὸν ἦτορ ἐπεύχομαι, εἵνεκ' ἀοιδῆς,
Ἣν νέον ἐν δέλτοισιν ἐμοῖς ἐπὶ γούνασι θῆκα·
Δῆριν ἀπειρεσίην, πολεμόκλονον ἔργον Ἄρηος,
Εὐχόμενος μερόπεσσιν ἐς οὔατα πᾶσι βαλέσθαι·
Πῶς μύες ἐν βατράχοισιν ἀριστεύσαντες ἔβησαν,
Γηγενέων ἀνδρῶν μιμούμενοι ἔργα γιγάντων,
Ὡς λόγος ἐν θνητοῖσιν ἔην· τοίην δ' ἔχεν ἀρχήν.

Μῦς ποτὲ διψαλέος, γαλέης κίνδυνον ἀλύξας,
Πλη-

HOMERI BATRACHOMYOMACHIA,

ſeu Ranarum & Murium pugna.

INcipiens, primum, Muſarum cœtum, ex
Helicone
Ut in pectus meum veniant, opto; carminis
causâ,
Quod nuper in libellis mea ſuper genua
poſui;
Certamen ingens, tumultuoſum opus
Martis,
Optans hominibus in aures omnibus mit-
tere:
Quomodo Mures Ranas egregiè pugnantes
ſunt aggreſſi,
Terrigenûm virorum imitantes opera Gi-
gantum,
Ut ſermo inter mortales erat. Tale autem
habuit principium.

Mus aliquando ſitibundus, Felis periculum
cùm evitaſſet,

Πλησίον ἐν λίμνῃ ἁπαλὸν προσέθηκε γένειον,
Ὕδατι τερπόμενος μελιηδέϊ· τὸν δὲ κατεῖδε
Λιμνόχαρις πολύφημος, ἔπος δ' ἐφθέγξατο τοῖον·
Ξεῖνε, τίς εἶ; πόθεν ἦλθες ἐπ' ἠόνα; τίς δέ σ' ὁ φύσας;
Πάντα δ' ἀλήθευσον· μὴ ψευδόμενόν σε νοήσω·
Εἰ γάρ σε γνοίην φίλον ἄξιον, ἐς δόμον ἄξω,
Δῶρα δέ τοι δώσω ξεινήϊα πολλὰ καὶ ἐσθλά.
Εἰμὶ δ' ἐγὼ βασιλεὺς Φυσίγναθος, ὃς κατὰ λίμνην
Τιμῶμαι, βατράχων ἡγέμενος ἤματα πάντα·
Καί με πατὴρ Πηλεὺς ποτε γείνατο, Ὑδρομεδούσῃ
Μιχθεὶς ἐν φιλότητι, παρ' ὄχθαις Ἠριδανοῖο.
Καί σε δ' ὁρῶ καλόν τε καὶ ἄλκιμον, ἔξοχον ἄλλων,
Σκηπτοῦχον βασιλῆα, καὶ ἐν πολέμοισι μαχητὴν
Ἔμμεναι· ἀλλ' ἄγε θᾶσσον ἑὴν γενεὴν ἀγόρευε.

Τὸν δ' αὖ Ψιχάρπαξ ἠμείβετο, φώνησέν τε,
Τίπτε γένος τοὐμὸν ζητεῖς φίλε, δῆλον ἅπασιν
Ἀνθρώποις τε, θεοῖς τε, καὶ οὐρανίοις πετεηνοῖς;
Ψιχάρπαξ μὲν ἐγὼ κικλήσκομαι· εἰμὶ δὲ κοῦρος

Τρω-

Non procul inde, lacui mollem admovit barbam,
Aqua delectatus dulci: hunc autem vidit
Limnocharis celebris, verbumque locutus eſt tale:
O hoſpes, quis es? unde veniſti ad ripam hanc? quis autem te genuit?
Omnia vere dic: ne mendacē te intellexero.
Si enim te novero amicum dignum, domum te ducam:
Dona autem tibi dabo hoſpitalia multa & bona. (lacum
Sum autem ego Rex Phyſignathus, qui per
Color, Ranarum Imperator perpetuò:
Et me pater Peleus olim genuit, Hydrome-
Junctus in amore, apud ripas Eridani. (duſæ
Et te quidem video pulchrumq; & fortem, egregium præ aliis,
Sceptriferum Regem, & in bellis pugnacem
Eſſe: verum age, continuò tuum genus eloquere. (dixitque:
Huic autem rurſus Pſicharpax reſpondit,
Quidnam genus meum perquiris, ô amice, notum omnibus (tilibus?
Hominibuſque Deiſque, & cœleſtibus vola-
Pſicharpax quidem ego vocor: ſum autem filius Tro-

Τρωξάρταο πατρὸς μεγαλήτορος· ἡ δέ τε μήτηρ,
Λειχομύλη, θυγάτηρ Πτερνοτρώκτου βασιλῆος.
Γείνατο δ' ἐν καλύβῃ με, καὶ ἐξεθρέψατο βρωτοῖς,
Σύκοις καὶ καρύοις, καὶ ἐδέσμασι παντοδαποῖσι.
Πῶς δὲ φίλον ποιῇ με τὸν εἰς φύσιν οὐδὲν ὁμοῖον;
Σοὶ μὲν γὰρ βίος ἐστὶν ἐν ὕδασιν· αὐτὰρ ἔμοιγε
Ὅσσα παρ' ἀνθρώποις, τρώγειν ἔθος. οὐδέ με λήθει
Ἄρτος τρισκοπάνιστος ἐπ' εὐκύκλου κανέοιο,
Οὐδὲ πλακοῦς τανύπεπλος ἔχων πολλὴν σισαμίδα,
Οὐ τόμος ἐκ πτέρνης, οὐχ ἥπατα λευκοχίτωνα,
Οὐδὲ τυρὸς νεόπηκτος ἀπὸ γλυκεροῖο γάλακτος,
Οὐ χρηστὸν μελίτωμα, τὸ καὶ μάκαρες ποθέουσιν,
Οὐδ' ὅσα πρὸς θοίνην μερόπων τεύχουσι μάγειροι,
Κοσμοῦντες χύτρας ἀρτύμασι παντοδαποῖσιν.
Οὐδέ ποτ' ἐκ πολέμοιο κακὴν ἀπέφευγον ἀϋτὴν,
Ἀλλ' εὐθὺς μετὰ μῶλον ἰὼν προμάχοισιν ἐμίχθην.
Οὐ δέδι' ἄνθρωπον, καίπερ μέγα σῶμα φοροῦντα,
Ἀλλ' ἐπὶ λέκτρον ἰὼν, ἀκροδακτύλιον κατεδάκνω·

Καὶ

Troxartæ patris magnanimi: at mater
Lichomyle, filia Pternotroctæ Regis.
Genuit autem in tugurio me, eduxitque cibis (ſuavibus,)
Ficubus & nucibus, & cibis omnigenis.
Quomodo autem amicum facias me, naturâ planè diſſimilem?
Tibi enim vita eſt in aquis: mihi verò,
Quæcunque apud homines, comedere moris eſt; neque me latet
Panis ter piſtus, in rotundo caniſtro,
Neque placenta longa, habens multam ſiſamida,
Non fruſtum ex perna, non jecora, albâ veſte induta:
Neque caſeus nuper preſſus è ſuavi lacte;
Non bonum dulciarium, quod & Divi deſiderant;
Neque quæcunque ad convivia hominum faciunt coci,
Ornantes ollas condimentis omnigenis.
Neque unquam ex bello terribile effugi prælium,
Sed ſtatim ad pugnam me conferens, primis pugnatoribus me immiſcui.
Non timeo hominem, quamvis magnum corpus habentem;
Sed ad lectum me conferens, ſummum digitum mordeo;
Et

Καὶ πτέρνης λαβόμην, καὶ οὐ πόνος ἄνδρας ἵκανε,
Νήδυμος οὐδ' ἀπέφευγεν ὕπνος, δάκνοντος ἐμεῖο.
Ἀλλὰ δύω μάλα πάντα τὰ δείδια πᾶσαν ἐπ' αἶαν,
Κίρκον καὶ γαλέην, οἵ μοι μέγα πένθος ἄγουσι,
Καὶ παγίδα στονόεσσαν, ὅπου δολόεις πέλε πότμος·
Πλεῖστον δὴ γαλέην περιδείδια, ἥτις ἀρίστη,
Ἣ καὶ τρωγλοδύνοντα κατὰ τρώγλην ἐρεείνει.
Οὐ τρώγω ῥαφάνους, οὐ κράμβας, οὐ κολοκύντας,
Οὐ τεύτλοις χλωροῖς ἐπιβόσκομαι, οὐδὲ σελίνοις,
Ταῦτα γὰρ ὑμῶν ἐστιν ἐδέσματα τῶν κατὰ λίμνην.
Πρὸς τάδε μειδήσας Φυσίγναθος ἀντίον ηὔδα·
Ξεῖνε, λίην αὐχεῖς ἐπὶ γαστέρι. ἔστι καὶ ἡμῖν
Πολλὰ μάλ' ἐν λίμνῃ καὶ ἐπὶ χθονὶ θαύματ' ἰδέσθαι.
Ἀμφίβιον γὰρ ἔδωκε νομὴν βατράχοισι Κρονίων,
Σκιρτῆσαι κατὰ γῆν, καὶ ὑφ' ὕδασι σῶμα καλύψαι.
Εἰ δ' ἐθέλεις καὶ ταῦτα δαήμεναι; εὐχερές ἐστιν·
Αρω σ' ἐν νώτοισι· κράτει δέ με, μή ποτ' ὄληαι,
Ὅπως γηθόσυνος τὸν ἐμὸν δόμον εἰσαφίκηαι.

Et calce arripio, nec dolor occupat virum,
Suavis non aufugit ſomnus, mordente me.
Sed duo ſunt, quæ valde timeo, omnem per
terram,
Accipitrem & felem, qui mihi magnum lu-
ctum adferunt;
Et decipulā luctuoſam, ubi doloſa eſt mors.
Plurimum ſane felem præ ceteris timeo, ſi
quæ maxime ſtrenua, (quirit.
Quæ & latebram ſubeuntem in latebra per-
Non comedo raphanos, non caules,non cu-
curbitas,
Non betis viridibus paſcor, neque apiis.
Hi enim veſtri ſunt cibi, qui in lacu [verſa-
mini.] (tra locutus eſt:
Ad hæc autem ſubridens Phyſignathus con-
O Hoſpes, valde gloriaris de ventre. ad-
ſunt & nobis (viſu.
Multa valde in lacu & in terra mirabilia
Ancipitem enim dedit vivendi rationem Ra-
nis Saturnius Jupiter, (rire.
Saltare per terram,& ſub aquis corpus ope-
Si autem vis & hæc ſcire, ad manum eſt.
Geſtabo te humeris. Tu autem tene me,ne
forte pereas,
Ut lætus in meam domum venias.

Sic

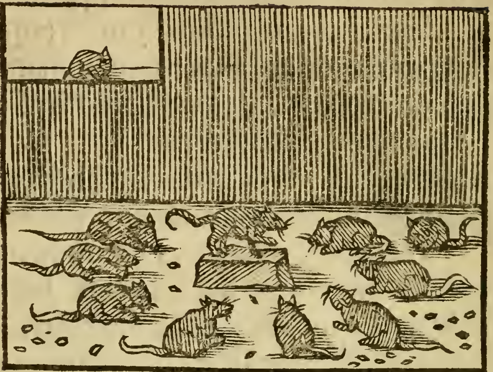
Ὣς ἄρ' ἔφη, καὶ νῶτ' ἐδίδου· ὁ δ' ἔβαινε τάχιστα,
Χεῖρας ἔχων ἁπαλοῖο κατ' αὐχένος, ἅλματι κούφῳ.
Καὶ πρῶτον μὲν ἔχαιρεν ὅτ' ἔβλεπε γείτονας ὅρμους,
Νήξει τερπόμενος Φυσιγνάθου, ἀλλ' ὅτε δή ῥα
Κύμασι πορφυρέοις ἐκλύζετο, πολλὰ δακρύων
Ἄχρηστον μετάνοιαν ἐμέμφετο· τίλλε δὲ χαίτας,
Καὶ πόδας ἔσφιγγεν κατὰ γαστέρος· ἐν δέ οἱ ἦτορ
Πάλλετ' ἀηθείῃ, καὶ ἐπὶ χθόνα βούλετ' ἰδέσθαι.
Δεινὰ δ' ἐπεστονάχιζε, φόβου κρυόεντος ἀνάγκῃ.
Οὐρὴν μὲν πρῶτ' ἔπλασ' ἐφ' ὕδασιν, ἠΰτε κώπην
Σύρων· εὐχόμενός τε θεοῖς ἐπὶ γαῖαν ἱκέσθαι,
Ὕδασι πορφυρέοις ἐκλύζετο. πόλλ' ἐβόα δὲ,
Καὶ τοῖον φάτο μῦθον, ἀπὸ στόματος δ' ἀγόρευεν·
Οὐχ οὕτω νώτοισιν ἐβάστασε φόρτον ἔρωτος
Ταῦρος, ὅτ' Εὐρώπην διὰ κύματος ἦγ' ἐπὶ Κρήτην,
Ὡς ἔμ' ἐπιπλώσας ἐπινώτιον ἦγεν ἐς οἶκον
Βάτραχος ὑψώσας ὠχρὸν δέμας ὕδατι λευκῷ.

Ὕδρος

Sic dixit, tergumque præbuit. ille autem aſcendit velociter,
Manus habens tenerū ad collū, ſaltu facili.
Et initio quidem gaudebat, cùm intueretur vicinos portus, (jam
Natatione gaudens Phyſignathi. cùm verò
Undis purpureis mergeretur, multum lacrymans (batque comas,
Inutilem pœnitentiam accuſabat; evelle-
Pedeſq; ſtringebat ad ventrem, intuſque cor
Concutiebatur inſolentiâ (rei,) terramque conabatur intueri:
Vehementerque ingemiſcebat, ex timoris frigidi impulſu.
(Ac) caudam quidem primò extendebat in aquis, tanquam remum
Trahens: ſupplicanſque Diis in terram appellere (ut)
Aquis purpureis tingebatur: multum autem clamabat: (nunciabat.
Talemque dixit ſermonem, (&) ore pro-
Non ſic humeris portavit onus amoris
Taurus, quando Europam per undam vexit in Cretam, (ad domum
Ut me navigans humeris impoſitum duxit
Rana, elevans pallidum corpus in aqua.

Ὕδρος δ' ἐξαπίνης ἀνεφαίνετο, δεινὸν ὅραμα
Ἀμφοτέροις. ὀρθὸν δ' ὑπὲρ ὕδατος εἶχε τράχηλον.
Τοῦτον ἰδὼν κατέδυ Φυσίγναθος, οὔτι νοήσας
Οἷον ἑταῖρον ἔμελλεν ἀπολλύμεναι κατὰ λίμνην·
Δῦ δὲ βάθος λίμνης, καὶ ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν.
Κεῖνος δ' ὡς ἀφέθη, πέσεν ὕπτιος εὐθὺς ἐς ὕδωρ.
Χεῖρας δ' ἔσφιγγεν, καὶ ἀπολλύμενος κατέτριζε.
Πολλάκι μὲν κατέδυνεν ἐφ' ὕδατι, πολλάκι δ' αὖτε
Λακτίζων ἀνέδυνε· μόρον δ' οὐκ ἦν ὑπαλύξαι.
Δευόμεναι δὲ τρίχες πλεῖστον βάρος εἷλκον ἐπ' αὐτῷ.
Ὕδασι δ' ὀλλύμενος, τοίους ἐφθέγξατο μύθους·
Οὐ λήσεις γε θεοὺς, Φυσίγναθε, ταῦτα ποιήσας,
Ναυηγὸν ῥίψας ἀπὸ σώματος, ὡς ἀπὸ πέτρης.
Οὐκ ἄν μου κατὰ γαῖαν ἀμείνων ἦσθα, κάκιστε,
Παγκρατίῳ τε, πάλῃ τε, καὶ εἰς δρόμον· ἀλλὰ πλανήσας,
Εἰς ὕδωρ μ' ἔρριψας· Ἔχει θεὸς ἔκδικον ὄμμα.
Ποινὴν δ' αὖ τίσεις μυῶν στρατῷ, οὐδ' ὑπαλύξεις.

Hydrus autem ex improviſo apparebat, horrendum ſpectaculum (collum.
Utriſque;qui erectum ſuper aquam habebat
Hunc conſpicatus, demerſit ſe Phyſignathus, non cogitans
Qualem ſocium perditurus erat in lacu:
Subiitque profunditatem lacus, vitavitque Parcam nigram. (ſtatim in aquā:
Ille autem ut relictus eſt, cecidit ſupinus
Manuſque ſtringebat, morienſque ſtridebat.
Ac ſæpe mergebatur in aqua, ſæpe autem rurſus (non poterat evitare.
Calcitrans egrediebatur: mortem autem
Madentes autem pili plurimum pondus trahebant ſuper ipſo.
In aquis autem periens tales locutus eſt ſermones: (hæc feciſti;
Non latebis utique Deos, Phyſignathe, qui
Naufragum qui jeciſti à corpore, ut à petra.
Non certè me in terra præſtantior fuiſſes, peſſime,
Pancratióque, luctâque, & ad curſum: ſed decipiens, oculum.
In aquam me projeciſti. Habet Deus ultorē
Pœnam viciſſim ſolves Murium exercitui, neque (eam) evitabis.

Ταῦτ᾽ εἰπὼν, ἀπέπνευσεν ἐν ὕδασι. τὸν δὲ κατεῖδε
Λειχοπίναξ ὄχθῃσιν ἐφεζόμενος μαλακῇσι.
Δεινὸν δ᾽ ἐξολόλυξε, δραμὼν δ᾽ ἤγγειλε μύεσσιν.
Ὡς δ᾽ ἔμαθον τὴν μοῖραν, ἔδυ χόλος αἰνὸς ἅπαντας·
Καὶ τότε κηρύκεσσιν ἑοῖς ἐκέλευσαν ὑπ᾽ ὄρθρον
Κηρύσσειν ἀγορὴν δ᾽ ἐς δώματα Τρωξάρταο,
Πατρὸς δυστήνου Ψιχάρπαγος, ὃς κατὰ λίμνην
Ὕπτιος ἐξήπλωτο νεκρὸν δέμας, οὐδὲ παρ᾽ ὄχθας
Ἦν ἤδη τλήμων, μέσσῳ δ᾽ ἐπενήχετο πόντῳ.
Ὡς δ᾽ ἦλθον σπεύδοντες ἅμ᾽ ἠοῖ, πρῶτος ἀνέστη
Τρωξάρτης, ἐπὶ παιδὶ χολούμενος, εἶπέ τε μῦθον·
Ὦ φίλοι, εἰ καὶ μοῦνος ἐγὼ κακὰ πολλὰ πέπονθα
Ἐκ βατράχων, ἡ μοῖρα κακὴ πάντεσσι τέτυκται.
Εἰμὶ δ᾽ ἐγὼ δύστηνος, ἐπεὶ τρεῖς παῖδας ὄλεσσα.

Καὶ

Hæc locutus, exſpiravit in aquis. hunc autem vidit
Lichopinax ripis inſidens mollibus:
Vehementer autem ululavit, currenſque annunciavit Muribus.
Ut autem didicerunt mortem, inceſſit ira gravis univerſos:
Ac tum præconibus ſuis imperarunt ſub diluculum
Convocare (omnes) ad concionem in domos Troxartæ,
Patris infelicis Pſicharpagis, qui in lacu
Extendebat mortuum corpus, neque juxta ripas
Erat jam miſer, ſed medio natabat ponto.
Ut autem venerunt feſtinantes cum aurora, primus ſurrexit
Troxartes, ob filium iratus, dixitque hæc verba:
O amici; tametſi ſolus ego mala multa paſſus
Ex ranis, ſors mala omnibus contingit. (id eſt, omnes tangit.)
Sum autem ego infelix, ſiquidem tres filios perdidi:

Καὶ τὸν μὲν πρῶτόν ῥα κατέκτανεν ἁρπάξασα
Ἐχθίστη γαλέη, τρώγλης ἔκτοσθεν ἑλοῦσα.
Τὸν δ' ἄλλον πάλιν ἄνδρες ἀπηνέες ἐς μόρον ἦξαν
Καινοτέραις τέχναις, ξύλινον δόλον ἐξευρόντες,
Ἣν παγίδα καλέουσι, μυῶν ὀλέτειραν ἐοῦσαν.
Ὁ τρίτος ἦν ἀγαπητὸς ἐμοὶ καὶ μητέρι κεδνῇ·
Τοῦτον ἀπέπνιξεν Φυσίγναθος, εἰς βυθὸν ἄξας.
Ἀλλ' ἄγεθ' ὁπλισόμεσθα, καὶ ἐξέλθωμεν ἐπ' αὐτοὺς,
Σώματα κοσμήσαντες ἐν ἔντεσι δαιδαλέοισι.
Ταῦτ' εἰπὼν, ἀνέπεισε καθοπλίζεσθαι ἅπαντας,
Καὶ τοὺς μέν ῥ' ἐκόρυσσεν Ἄρης, πολέμοιο μεμηλώς.
Κνημῖδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμῃσιν ἔθηκαν,
Ῥήξαντες κυάμους χλωροὺς, εὖ τ' ἀσκήσαντες,
Οὓς αὐτοὶ διὰ νυκτὸς ἐπιστάντες κατέτρωξαν·
Θώρηκας δ' εἶχον καλαμοστεφέων ἀπὸ βυρσῶν,
Οὓς, γαλέην δείραντες, ἐπισταμένως ἐποίησαν·
Ἀσπὶς δ' ἦν λύχνου τὸ μεσόμφαλον. ἡ δέ νυ λόγχη,
Εὐμήκεις βελόναι, παγχάλκεον ἔργον Ἄρηος.
Ἡ δὲ κόρυς, τὸ λέπυρον ἐπὶ κροτάφοισι καρύου.
Οὕτω μὲν μύες ἦσαν ἐνόπλιοι. ὡς δ' ἐνόησαν

Et quidem primum utique occidit raptum
Inimiciſſima felis, foramen extra prehen-
ſum: (tem duxerunt
Alium autem rurſus viri crudeles ad mor-
Novis artibus: ligneo dolo invento, (cem.
Quā decipulam vocant, murium perditri-
Tertius erat dilectus mihi & matri inclytæ:
Hunc ſuffocavit Phyſignathus, in profun-
dum ducens.
Sed agedum armemur, & exeamus in ipſas,
Corpora ornantes armis variis.
Hæc locutus, perſuaſit armari univerſos.
Et hos quidem armavit Mars, cui bellum
curæ. (dederunt,
Ac ocreis quidem primùm tibias circum-
Fractis fabis viridibus, beneque aptatis,
Quas ipſi per noctem inſtantes comederant:
Thoraces autem habebant ex coriis, quæ
calamis redimitæ,
Quos, fele excoriatâ, ſcienter fecerant;
Clypeus autem erat lucernæ medius umbi-
licus; at lancea,
Longæ acus, ex ſolido ære, opus Martis;
At caſſis, teſta nucis in temporibus.
Sic quidem mures erant armati. ut autem
(id) intellexerunt

Βάτραχοι, ἐξανέδυσαν ἀφ' ὕδατος, εἰς δ' ἕνα χῶρον
Ἐλθόντες, βουλὴν ξυνάγον πολέμοιο κακοῖο.
Σκεπτομένων δ' αὐτῶν, πόθεν ἡ στάσις, ἢ τίς ὁ θρύλλος,
Κῆρυξ ἐγγύθεν ἦλθε, φέρων σκῆπτρον μετὰ χερσὶ,
Τυρογλύφου υἱὸς μεγαλήτορος Ἐμβασίχυτρος,
Ἀγγέλλων πολέμοιο κακὴν φάτιν, εἶπέ τε μῦθον.

Ὦ βάτραχοι, μύες ὔμμιν ἀπειλήσαντες ἔπεμψαν
Εἰπεῖν, ὁπλίζεσθαι ἐπὶ πόλεμόν τε μάχην τε.
Εἶδον γὰρ καθ' ὕδωρ Ψιχάρπαγα, ὃν κατέπεφνεν
Ὑμέτερος βασιλεὺς Φυσίγναθος. ἀλλὰ μάχεσθε
Οἵτινες ἐν βατράχοισιν ἀριστῆες γεγάατε.
Ὣς εἰπὼν ἀπέφηνε· λόγος δ' εἰς οὔατα μυῶν
Εἰσελθὼν ἐτάραξε φρένας βατράχων ἀγερώχων.

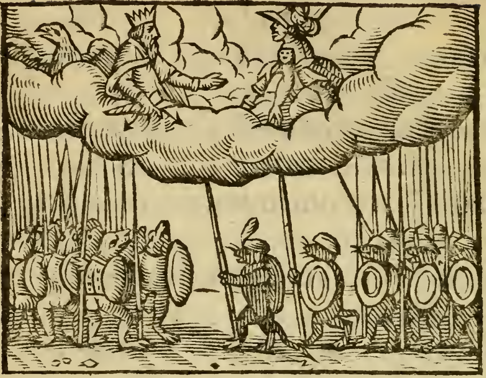
Μεμ-

Ranæ, egreſſæ ſunt ab aqua, in unumque locum
Venientes, conſilium coëgerunt belli mali.
Conſiderantibus autem ipſis, unde ſeditio, vel quis tumultus,
Præco acceſſit, ferens ſceptrum in manibus,
Tyroglyphi filius magnanimi Embaſichytrus,
Nuncians belli malam famam; dixitque ſermonem.

O Ranæ, Mures vobis minitantes miſerunt
Ut indicam, armari ad bellumque pugnamque.
Viderunt enim per aquam Pſicharpaga, quem occidit
Veſter rex Phyſignathus. ſed pugnate
Quæcunque inter ranas excellitis.
Sic locutus ſe ſubduxit. ſermo autem Murium in aures
Ingrediens conturbavit mentes Ranarum ſuperbarum.

Μεμφομένων δ' αὐτῶν Φυσίγναθος εἶπεν ἀναστάς·
Ὦ φίλοι, οὐκ ἔκτεινον ἐγὼ μῦν, οὐδὲ κατεῖδον
Ὀλλύμενον· πάντως ἐπνίγη παίζων παρὰ λίμνην,
Νήξεις τὰς βατράχων μιμούμενος. οἱ δὲ κάκιστοι
Νῦν ἐμὲ μέμφονται τὸν ἀναίτιον. ἀλλ' ἄγε βουλὴν
Ζητήσωμεν, ὅπως δολίους μύας ἐξολέσωμεν.
Τοὶ γὰρ ἐγὼν ἐρέω ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα.
Σώματα κοσμήσαντες ἐνοπλισθῶμεν ἅπαντες
Ἄκροις πὰρ χείλεσσιν, ὅπου κατάκρημνος ὁ χῶρος·
Ἡνίκα δ' ὁρμηθέντες ἐφ' ἡμέας ἐξέλθωσι,
Δραξάμενοι κορύθων ὅστις σχεδὸν ἀντίον ἔλθοι,
Ἐς λίμνην αὐτοὺς σὺν ἔντεσιν εὐθὺ βάλωμεν.
Οὕτω γὰρ πνίξαντες ἐν ὕδασι τοὺς ἀκολύμβους,
Στήσομεν εὐθύμως τὸ μυοκτόνον ὧδε τρόπαιον.

Accuſantibus autem ipſis, Phyſignathus dixit ſurgens:
O amici, non occidi ego Murem, neque vidi
Pereuntem: omnino ſuffocatus eſt, ludens juxta lacum,
Natatus Ranarum imitatus: illi autem peſſimi
Nunc me accuſant innoxium. Sed age conſilium
Inquiramus, ut doloſos Mures deperdamus.
Etenim ego dicam ut mihi videtur eſſe optimum:
Corpora ornati armis, ſtemus univerſi
Summas juxta ripas, ubi præceps locus.
Cum autem impetu facto in nos venerint,
Arripientes galeas, quicunque prope obviam venerit,
In lacum ipſos cum armis ſtatim dejiciamus.
Sic enim ſuffocantes in aquis expertes natandi,
Conſtituemus hilariter ſtatim Murium occiſorum hic tropæum.

Ὣς ἄρα φωνήσας, ὅπλοις ἐνέδυσεν ἅπαντας.
Φύλλοις μὲν μαλαχῶν κνήμας ἑὰς ἀμφεκάλυψαν,
Θώρηκας δ' εἶχον χλοερῶν πλατέων ἀπὸ τεύτλων,
Φύλλα δὲ τῶν κραμβῶν εἰς ἀσπίδας εὖ ἤσκησαν,
Ἔγχος δ' ὀξύσχοινος ἑκάστῳ μακρὸς ἀρήρει,
Καὶ κόρυθες κοχλιῶν λεπτῶν κέρατ' ἀμφεκάλυπτον.
Φραξάμενοι δ' ἔστησαν ἐπ' ὄχθαις ὑψηλῇσι,
Σείοντες λόγχας. θυμοῦ δ' ἔπλητο ἕκαστος.
Ζεὺς δὲ θεοὺς καλέσας εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα,
Καὶ πολέμου πληθὺν δείξας, κρατεροὺς τε μαχητὰς
Πολλοὺς καὶ μεγάλους, ἠδ' ἔγχεα μακρὰ φέροντας,
Οἷος κενταύρων στρατὸς ἔρχεται ἠδὲ γιγάντων,
Ἡδὺ γελῶν ἐρέεινε, τίνες βατράχοισιν ἀρωγοὶ,
Ἢ μυσὶν, ἀθανάτων· καὶ Ἀθηναίην προσέειπεν·

Ὦ

Sic locutus, armis induit univerſos.
Foliis quidem malvarum tibias ſuas coöperuerunt.
Loricas autem habuerunt viridibus latiſque è betis:
Folia autem braſſicarum in clypeos bene aptaverunt.
(Pro) lancea autem acutum juncum ſinguli accommodarant ſibi;
Et galeæ è cochleis ſubtilibus capita coöperiebant.
Munitæ autem ſteterunt in ripis altis,
Quatientes lanceas: magno autem animo implebantur ſingulæ.
Jupiter autem, Deos vocans in cœlum aſtriferum,
Et belli multitudinem oſtendens, potenteſque pugnatores
Multos & magnos, & lanceas longas gerentes,
Qualis Centaurorum exercitus procedit, & Gigantum,
Suaviter ridens interrogabat, qui Ranis auxiliatores,
Vel Muribus, immortalium; & Palladem allocutus eſt:

O fi-

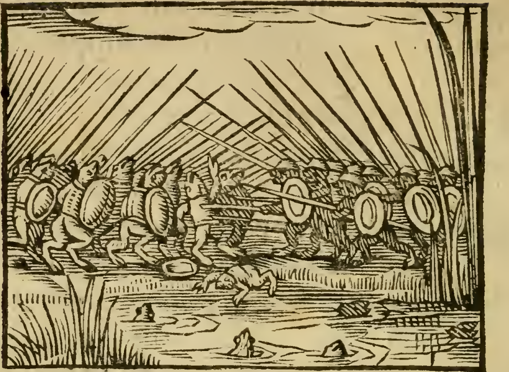
Ὦ θύγατερ, μυσὶν ἦρ' ἐπαλεξήσουσα πορεύσῃ;
Καὶ γὰρ σοῦ κατὰ νηὸν ἀεὶ σκιρτῶσιν ἅπαντες,
Κνίσσῃ τερπόμενοι καὶ ἐδέσμασιν ἐκ θυσιάων.
Ὣς ἄρ' ἔφη Κρονίδης· τὸν δὲ προσέειπεν Ἀθήνη·
Ὦ πάτερ, οὐκ ἂν πώποτ' ἐγὼ μυσὶ τειρομένοισιν
Ἐλθοίμην ἐπαρωγὸς, ἐπεὶ κακὰ πολλά μ' ἔοργαν,
Στέμματα βλάπτοντες, καὶ λύχνους, εἵνεκ' ἐλαίου.
Τοῦτο δέ μου λίην ἔδακε φρένας, οἷον ἔρεξαν·
Πέπλον μου κατέτρωξαν, ὃν ἐξύφηνα καμοῦσα
Ἐκ ῥοδάνης λεπτῆς, καὶ στήμονα λεπτὸν ἔνησα·
Τρώγλας τ' ἐμποίησαν· ὁ δ' ἠπητής μοι ἐπέστη,
Καὶ πράσσει με τόκους. τοῦτο χάριν ἐξώργισμαι.
Χρησαμένη γὰρ ὕφηνα, καὶ οὐκ ἔχω ἀνταποδοῦναι.
Ἀλλ' οὐδ' ὧς βατράχοισιν ἀρηγέμεν οὐκ ἐθελήσω.
Εἰσὶ γὰρ οὐδ' αὐτοὶ φρένας ἔμπεδοι, ἀλλά με πρῶτον
Ἐκ πολέμου ἀνιοῦσαν, ἐπεὶ λίην ἐκοπώθην,
Ὕπνου δευομένην, οὐκ εἴασαν θορυβοῦντες
Οὐδ' ὀλίγον καταμῦσαι· ἐγὼ δ' ἄυπνος κατεκείμην

Τὴν

O filia, muribus numquid auxiliatura ibis?
Etenim tuum per templum ſemper exſultant univerſi,
Odore delectati & cibariis ex ſacrificiis.
Sic dixit Saturnius. hunc autem allocuta eſt Pallas:
O pater, non certè unquam ego Muribus vexatis
Venerim auxiliatrix, quoniam mala multa mihi fecerunt, (oleum.
Coronas deſtruentes, & lucernas, propter
Hoc autem meum valde momordit animum, quod fecerunt:
Peplum meum corroſerunt, quem texui laborans
Ex trama ſubtili, & ſtamen ſubtile nevi;
Foraminaq; fecerunt: at ſutor mihi inſtitit,
Exigitq; à me uſuras. hujus gratiâ irata ſum.
Mutuata enim texui, neq; poſſum reſtituere.
Sed neque ſic Ranis ferre ſuppetias velim:
Sunt enim neque ipſæ mentibus ſanæ, quæ me primùm
Ex bello redeuntem, poſtquam valde defatigata fui, (tuantes
Somni egentem, non permiſerunt tumul-
Vel parum nictare; ego autē inſomnis jacebam Ca-

Τὴν κεφαλὴν ἀλγοῦσα, ἕως ἐβόησεν ἀλέκτωρ.
Ἀλλ' ἄγε παυσώμεσθα θεοὶ τούτοισιν ἀρήγειν,
Μή κέ τις ἡμείων τρωθῇ βέλει ὀξυόεντι·
Εἰσὶ γὰρ ἀγχέμαχοι, καὶ εἰ θεὸς ἀντίος ἔλθοι·
Πάντες δ' οὐρανόθεν τερπώμεθα δῆριν ὁρῶντες.
Ὣς ἄρ' ἔφη. τῇ δ' αὖτε πεπείθοντο θεοὶ ἄλλοι
Πάντες, ὁμῶς δ' ἦλθον μὲν ἀολλέες εἰς ἕνα χῶρον,
Κάδδ' ἦλθον κήρυκε τέρας πολέμοιο φέροντε.
Καὶ τότε κώνωπες μεγάλας σάλπιγγας ἔχοντες
Δεινὸν ἐσάλπιζον πολέμου κτύπον· οὐρανόθεν δὲ
Ζεὺς Κρονίδης βρόντησε τέρας πολέμοιο κακοῖο.

Caput dolens, donec vocem edidit gallus.
Verum age ſuperſedeamus iis ſuppetias ferre,
Ne quis veſtrûm vulneretur telo acuto:
Comminus enim pugnant, etiamſi Deus adverſus eat.
Omnes autem de cœlo delectemur, pugnam intuentes.
Sic dixit. huic autem pòſt paruerunt Dei alii
Omnes: ſimul autem collecti venerunt in unum locum.
Veneruntque præcones duo, ſignum belli ferentes.
Ac tunc culices, magnas tubas habentes,
Vehementem clangebant belli ſtrepitum: cœlitus autem
Jupiter Saturnius intonuit ſignum belli mali.

Πρῶτος δ' Ὑψιβόας Λειχήνορα οὔτασε δουρὶ,
Ἑσταότ' ἐν προμάχοις, κατὰ γαστέρα ἐς μέσον ἧπαρ.
Κὰδδ' ἔπεσεν πρηνὴς, ἁπαλὰς δ' ἐκόνισεν ἐθείρας.
Τρωγλοδύτης δὲ μετ' αὐτὸν ἀκόντισε Πηλείωνα·
Πῆξεν δ' ἐν στέρνῳ στιβαρὸν δόρυ. τὸν δὲ πεσόντα
Εἷλε μέλας θάνατος, ψυχὴ δ' ἐκ σώματος ἔπτη.
Σευτλαῖος δ' ἄρ' ἔπεφνε βαλὼν κέαρ Ἐμβασίχυτρον.
Ἀρτοφάγος δὲ Πολύφωνον κατὰ γαστέρα τύψεν.
Ἤριπε δὲ πρηνὴς, ψυχὴ δὲ μελέων ἐξέπτη.
Λιμνόχαρις δ' ὡς εἶδεν ἀπολλύμενον Πολύφωνον,
Τρωγλοδύτην πέτρῳ μυλοειδέϊ τρῶσεν, ἐπιφθὰς
Αὐχένα πὰρ μέσον· τὸν δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψεν.
Λειχήνωρ δ' αὐτοῖο τιτύσκετο δουρὶ φαεινῷ,
Καὶ βάλεν (οὐδ' ἀφάμαρτε) καθ' ἧπαρ. ὡς δ' ἐνόησε

Κραμ-

Primus autem Hypſiboas Lichenorem vulneravit lanceâ,
Stantem inter propugnatores, per ventrem in medium jecur: (fecit comas.
Conciditque pronus, liquidaſq; pulvere in-
Troglodytes autem poſt ipſum jaculatus eſt Pelionem; (autem cadentem
Infixitque pectori ſolidam lanceam. hunc
Cepit nigra mors, animaque ex corpore evolavit.
Seutlæus autem occidit percuſſum in corde Embaſichytrum:
Artophaguſq; Polyphonum circa ventrem percuſſit:
Ceciditque ſupinus, animaque è membris evolavit.
Limnocharis autem ut vidit pereuntem Polyphonum,
Troglodyten petrâ molari vulneravit, feriens,
Juxta collum medium. huic autem caligo oculos cooperuit.
Lichenor autem in eum collineavit lanceâ ſplendidâ,
Et percuſſit (neque aberravit) per jecur. ut autem intellexit

Κραμβοφάγος, ὄχθαισι βαθείαις ἔμπεσε φεύγων·
Ἀλλ' οὐδ' ὡς ἀπέληγεν ἐν ὕδασιν, ἤλασε δ' αὐτόν.
Κάππεσε δ', οὐκ ἀνένευσεν· ἐβάπτετο δ' αἵματι λίμνη
Πορφυρέῳ, αὐτὸς δὲ παρ' ἠϊόν' ἐξετανύσθη,
Χορδῇσι λιπαρῇσί τ' ἐπορνύμενος λαγόνεσσιν.
Λιμνέσιος δ' ὄχθαισι Τυρογλύφον ἐξενάριξε·
Πτερνογλύφον δὲ ἰδὼν Καλαμίνθιος, εἰς φόβον ἦλθεν.
Ἥλατο δ' ἐς λίμνην φεύγων, τὴν δ' ἀσπίδα ῥίψας.
Ὑδρόχαρις δέ τε πέφνε Πτερνοφάγον βασιλῆα,
Χερμαδίῳ πλήξας κατὰ βρέγματος· ἐγκέφαλος δὲ
Ἐκ ῥινῶν ἔσταζε, παλάσσετο δ' αἵματι γαῖα.
Λειχοπίναξ δ' ἔκτεινεν ἀμύμονα Βορβοροκοίτην,
Ἔγχει ἐπαΐξας· τὸν δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψε.
Πρασσοφάγος δ' ἐσιδὼν, ποδὸς εἵλκυσε Κνισσοδιώκτην.
Ἐν λίμνῃ δ' ἀπέπνιξε, κρατήσας χειρὶ τένοντα.
Ψιχάρπαξ δ' ἤμυν' ἑτάρων περὶ τεθνειώτων,

Καὶ

Crambophagus, ripis profundis incipit fugiens:
Sed neque ſic ceſſavit in aquis; perſecutus enim ipſum eſt (Lichenor.)
Concidit autem, neque reſpiravit: tingebaturque ſanguine lacus (eſt,
Purpureo, ipſe autem juxta littus extenſus
Inteſtinis pinguibuſque irruens ilibus.
Limneſius autem in ripis Tyroglyphum interfecit.
Pternoglyphum autem videns Calaminthius, in metum incidit;
Saltavitq; in lacum fugiens, clypeo abjecto.
Hydrocharis autem occidit Pternophagum Regem, (tem
Saxo percuſſum per ſinciput. cerebrum au-
Ex naribus ſtillabat, polluebaturque ſanguine terra.
Lichopinax autem occidit irreprehenſibilem Borborocœten,
Lanceâ impetum faciens: ei autem tenebræ oculos cooperuerunt.
Praſſiphagus autē videns, pede traxit Cniſſodiocten, (nervum.
In lacu autem ſuffocavit, tenens manu
Pſicharpax autem ultus eſt ſocios mortuos,

Καὶ βάλε Πηλείσιον κατὰ νηδύος εἰς μέσον ἧπαρ.
Πίπτε δέ οἱ πρόσθεν, ψυχὴ δ᾽ ἄϊδόσδε βεβήκει.
Πηλοβάτης δ᾽ ἐσιδὼν, πηλοῦ δράκα ῥίψεν ἐπ᾽ αὐτὸν,
Καὶ τὸ μέτωπον ἔχρισε, καὶ ἐξετύφλου παρὰ μικρόν.
Θυμώθη δ᾽ ἄρα κεῖνος, ἑλὼν δέ γε χειρὶ παχείῃ
Κείμενον ἐν πεδίῳ λίθον ὄβριμον, ἄχθος ἀρούρης,
Τῷ βάλε Πηλοβάτην ὑπὸ γούνατα· πᾶσα δ᾽ ἐκλάσθη
Κνήμη δεξιτερή· πέσε δ᾽ ὕπτιος ἐν κονίῃσι.
Κραυγασίδης δ᾽ ἤμυνε, καὶ αὖθις βαῖνεν ἐπ᾽ αὐτόν.
Τύψε μέσην δ᾽ αὐτὸν κατὰ γαστέρα· πᾶς δέ οἱ εἴσω
Ὀξύσχοινος δῦνε. χαμαὶ δ᾽ ἔκχυντο ἅπαντα
Ἔγκατ᾽ ἐφελκομένῳ ὑπὸ δούρατι χειρὶ παχείῃ.
Σιτοφάγος δ᾽ ὡς εἶδεν ἐπ᾽ ὄχθῃσιν ποταμοῖο,
Σκάζων ἐκ πολέμου ἀνεχάζετο. τείρετο δ᾽ αἰνῶς,
Ἥλατο δ᾽ ἐς τάφρον, ὅπως φύγῃ αἰπὺν ὄλεθρον.

Τρω-

Et percuſſit Peluſium in ventrem in medium jecur.
Cecidit autem ante illum: anima autem in Orcum ivit.
Pelobates autem videns, luti pugillum jecit in ipſum, (modum.
Et frontem inunxit, & excæcavit prope-
Iratus eſt autem ille, capienſque manu forti
Jacentem in campo lapidem, gravem, pondus terræ,
Hoc percuſſit Pelobaten ſub genu: tota autem fracta eſt
Tibia dextra: ceciditque ſupinus in pulveribus.
Craugaſides autem ultus eſt, rurſuſque ibat in ipſum:
Percuſſitque ipſum per medium ventrem: totus autem ei intrò
Acutus juncus ingreſſus eſt: humi autem effundebantur univerſa
Inteſtina, ſub extractam lanceā manu gravi.
Sitophagus autem ut vidit in ripis fluminis,
Claudicans ex bello recedebat: dolore enim afficiebatur magno,
Saltavitque in foſſam, ut fugeret diram perniciem.

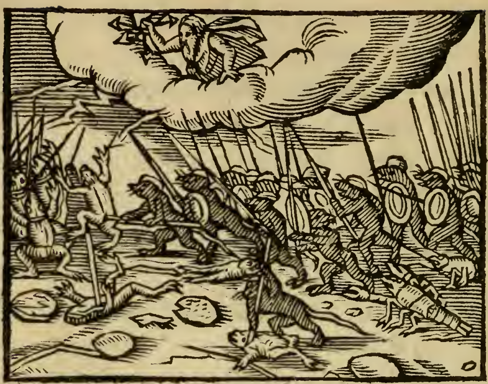
Τρωξάρτης δ' ἔβαλεν Φυσίγναθον ἐς ποδὸς ἄκρον.
Ὦκα δὲ πειρόμενος ἐς λίμνην ἤλατο φεύγων.
Τρωξάρτης δ' ὡς εἶδεν ἔθ' ἡμίπνουν προπεσόντα,
Καί οἱ ἐπέδραμεν αὖθις, ἀποκτάμεναι μενεαίνων.
Πρασσαῖος ὡς εἶδεν ἔθ' ἡμίπνουν προπεσόντα,
Ἦλθε διὰ προμάχων, καὶ ἀκόντισεν ὀξέϊ σχοίνῳ·
Οὐδ' ἔρρηξε σάκος, σχέτο δ' αὐτοῦ δουρὸς ἀκωκή.
Ἦν δέ τις ἐν μύεσσι νέος, παῖς ἔξοχος ἄλλων,
Ἀγχέμαχος, φίλος υἱὸς ἀμύμονος Ἀρτεπιβούλου,
Ὄρχαμος αὐτὸν Ἄρη φαίνων, κρατερὸς Μεριδάρπαξ,
Ὃς μόνος ἐν μύεσσιν ἀριστεύεσκε μάχεσθαι·
Στῆ δὲ παρὰ λίμνην γαυρούμενος, οἶος ἀπ' ἄλλων.
Στεῦτο δὲ πορθήσειν βατράχων γένος αἰχμητάων·
Καὶ νύ κεν ἐξετέλεσσεν, ἐπεὶ μέγα οἱ σθένος ἦεν,
Εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε,

Καὶ

Troxartes autem percuſſit Phyſignathum
in pedis ſummitatem.
Celeriter autem dolens in lacum ſaltavit
fugiens.
Troxartes autem, ut vidit adhuc ſemivivum
qui antè ceciderat,
In illum irruit rurſus, occidere deſiderans:
Praſſæus autem, ut vidit adhuc ſemivivum
qui antè ceciderat,
Venit per primos ordines, & jaculatus eſt
acuto junco;
Neque fregit ſcutum, tenebatur quippe
ipſius lanceæ acies.
Erat autem quidam inter Mures juvenis filius egregius inter alios, (pibuli,
Comminus pugnans, carus filius boni Arte-
Princeps, ipſum Martem præ ſe ferens, robuſtus Meridarpax: (do.
Qui ſolus inter. mures excellebat pugnan-
Stetit autē juxta lacum elatus, ſolus ab aliis,
Jactabatque ſe depopulaturum Ranarum
genus pugnacium,
Et certè perfeciſſet, quoniam magnum ipſi
robur erat,
Niſi ſtatim intellexiſſet pater hominumque
deorumque,

Καὶ τότ' ἀπολλυμένους βατράχους ᾤκτειρε Κρονίων.
Κινήσας δὲ κάρη, τοίην δ' ἐφθέγξατο φωνήν·
Ὢ πόποι, ἦ μέγα ἔργον ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι·
Οὐ μικρόν μ' ἔπληξε Μεριδάρπαξ, κατὰ λίμνην
Ἐνναίρειν βατράχους βλεμεαίνων. ἀλλὰ τάχιστα
Παλλάδα πέμψωμεν πολεμόκλονον, ἠδὲ καὶ Ἄρην,
Οἵ μιν ἀποσχήσουσι μάχης κρατερόν περ ἐόντα.
Ὣς ἄρ' ἔφη Κρονίδης. Ἄρης δ' ἀπαμείβετο μύθῳ·
Οὔτ' ἄρ' Ἀθηναίης, Κρονίδη, σθένος, οὔτε Ἄρηος
Ἰσχύσει βατράχοισιν ἀρηγέμεν αἰπὺν ὄλεθρον.
Ἀλλ' ἄγε πάντες ἴωμεν ἀρηγόνες· ἢ τὸ σὸν ὅπλον
Κινείσθω μέγα τιτανοκτόνον, ὀβριμοεργὸν,
Ὧι Τιτᾶνας ἔπεφνας ἀρίστους ἔξοχα πάντων,
Ἐγκέλαδόν τ' ἐπέδησας, ἰδ' ἄγρια φῦλα γιγάντων.

Et tunc pereuntes Ranas miſeratus fuiſſet
Saturnius.
Moto autem capite, talem locutus eſt vocem:
Eheu, certè magnum opus ante oculos video:
Non parum me ſtupefecit Meridarpax, per lacum
Trucidaturum ſe Ranas minatus. verùm ociſſimè
Palladem mittamus bellicoſam, & Martem.
Qui ipſum arcebunt pugnâ, quamvis validum.
Sic locutus Jupiter. Mars autem reſpondebat (hoc) ſermone:
Neque certè Palladis, ô Jupiter, potentia, neque Martis
Poterit Ranis avertere diram perniciem.
Sed age omnes eamus auxiliatores: vel tuum jaculum
Moveatur magnum, quod Titanes ſuſtulit, potenter operans,
Quo Titanas occidiſti, egregios ſupra omnes,
Enceladumque ligaſti, & fera genera Gigantum.
Sic

Ὣς ἄρ' ἔφη. Κρονίδης δ' ἔβαλε ψολόεντα κεραυνόν.
Πρῶτα μὲν ἐβρόντησε· μέγαν δ' ἐλέλιξεν ὄλυμπον.
Αὐτὰρ ἔπειτα κεραυνὸν, δειμαλέον Διὸς ὅπλον,
Ἧκ' ἐπιδινήσας. ὁ δ' ἄρ' ἔπτατο χειρὸς ἄνακτος.
Πάντας μὲν ῥ' ἐφόβησε βαλὼν βατράχους τε μύας
τε.
Ἀλλ' οὐδ' ὣς ἀπέληγε μυῶν στρατὸς· ἀλλ' ἔτι μᾶλλον
Ἵετο πορθήσειν βατράχων γένος αἰχμητάων,
Εἰ μὴ ἀπ' οὐλύμπου βατράχους ἐλέησε Κρονίων.
Ὅς ῥα τότε βατράχοισιν ἀρωγοὺς εὐθὺς ἔπεμψεν.
Ἦλθον δ' ἐξαίφνης νωτάκμονες, ἀγκυλοχῆλαι,
Λοξοβάται, στρεβλοὶ, ψαλιδόστομοι, ὀστρακόδερμοι,
Ὀστοφυεῖς, πλατυνῶτοι, ἀποστίλβοντες ἐν ὤμοις,
Βλαισοὶ, χειροτένοντες, ἀπὸ στέρνων ἐσορῶντες,
Ὀκτάποδες, δικάρηνοι, ἀχειρέες. οἳ καὶ καλεῦνται
Καρ-

Sic dixit. Saturnius autem jaculatus eſt
ardens fulmen;
Primùm quidem intonuit; magnum autem commovit cœlum;
Sed poſtea fulmen terribile Jovis telum,
Miſit concuſſum: illud autem volavit à
manu domini.
Omnes quidem utique terruit jaculatus
Ranaſque Mureſque.
Sed neque ſic ceſſavit Murium exercitus.
quin ampliùs
Cupiebat depopulatum ire Ranarum genus
pugnacium,
Niſi ab Olympo Ranas miſeratus fuiſſet Saturnius: (miſit.
Qui utique tunc Ranis auxiliatores ilico
Venerunt autem ex improviſo incudes gerentes in tergo, ungulis curvis,
Obliquè ingredientes, tortuoſi, habentes
cortices in ore, oſtripelles,
Oſſei naturâ, lati tergo, rutilantes humeris,
Blæſi, nervoſis manibus, à pectoribus intuentes,
Octipedes, bicipites, ſine manibus, qui dicuntur

Can-

Καρκίνοι.) οἵ ῥα μυῶν οὐρὰς στομάτεσσιν ἔκοπτον,
Ἠδὲ πόδας καὶ χεῖρας· ἀνεγνάμπτοντο δὲ λόγχαι.
Οὓς καὶ ὑπέδδεισαν δειλοὶ μύες, οὐδ' ὑπέμειναν,
Ἐς δὲ φυγὴν ἐτράποντο· ἐδύετο δ' ἥλιος ἤδη,
Καὶ πολέμου τελετὴ μονοήμερος ἐξετελέσθη.

Cancri.) qui Murium caudas oribus incidebant,
Et pedes, & manus: flectebanturque lanceæ.
Quos & timuerunt miſeri Mures, neque ſuſtinuerunt;
In fugamque verſi ſunt. occidebat autem ſol jam:
Bellique finis uno die perfectus eſt.

HISTO-

HISTORIÆ INTERPRETATIO.

INSTITUTUM *antiquiſſimi Autoris eſt, Rerum humanarum inconſtantiam notare ac levitatem. In primis, quanti homines habendi ſint; inflatum animal ac vanum. Quorum bella ſæpius ſucceſſu, quàm prætextu carent: quod conſilia Ranarum ac fortuna docet. Cæterùm initia primoſque motus, à Principibus haud raró eſſe. qui ut pacem turbant; ita bellum, ubi viſum, facilè obnoxiis perſuadent. Quorum cauſſam cæteri ſequuntur: quos jejuna fames, ac prædarum amor, eò agit, ut ſpem, quam de morte hoſtis concepere, ſuâ non inviti emant. Nec conſilia Deorum abſunt. Ut minutis quoq; adeſſe providentiam ſubinnuat. Niſi quod feſtivè Homericos inducit, ut explodat. Qui cùm metu vulnerum certamen ſubterfugiunt, eorum vires, quos formidant, non excedunt. Ut vel uno hoc Theologiam poëtarum, quanti ſit, juventus æſtimare diſcat. Alteri igitur cæduntur, alteri nonnunquam, ſæpe utrique, cadunt. Et hic exitus eorum, quæ ardore tanto ab hominibus geruntur. Quos ſi quis ex vero, cum Zenone ac Epicteto, intueri velit, nihil ultra Murium conditionem ac Ranarum agitare deprehendet. Utrobique eadem, aquam, terram, & ambiguam cum Ranis vitam, aut latebras Muribus, invenis. Utrobique amicitias infidas, ac prætextus. Pacem, bellum, cædes, fugas, ac poſtremò mortem. Quæ ſiparium poſt Mimum, ſcenam cum Perſonis, tollit: quanti denique humanæ res ſint, ſola profitetur.*

DA-

DANIELIS HEINSII
in Batrachomyomachiam.

Οὐδὲν ἐν ἀνθρώποισιν ἐπήβολον, οὐδὲ λόγιο,
  Οὐδ' εὐδαιμονίης φημὶ καὶ εὐσταθίης.
Ἀμφίβιος πᾶς ὧδε βίος. πλάναι, ὕδατα, γαῖαι,
  Καὶ πάλιν αὖ τρῶγλαι, καὶ Μυοπανδυσίαι.
Ἧσσαί τε νῖκαί τε, φιλοφροσύναι τε καὶ ἔχθος,
  Καὶ πάλιν εἰρήνη, καὶ πολέμου προφάσεις.
Φροῦδαι δ' εὐνομίαι τε καὶ ἀθανάτων ὄπις ἁγνὴ,
  Πᾶσιν ἐφισταμένων, πᾶν δὲ μετερχομένων.
Πηλοβατέων πλῆρες μὲν ὕδωρ, πᾶσαι δέ τ' ἀγυιαὶ,
  Πλήρη δ' ἀθανάτων ἕρκεα καὶ λιμένες.
Πάντη δ' Ὑψιβόας, πάντη Φυσίγναθος ἥρως,
  Πάντη Λειχομυλῶν φῦλα καὶ Ἀρτοφάγων.
Οἵη γὰρ συνόεσσα Μυῶν Βατράχων τ' ἀκρώχων.
  Εἰσιδέειν, τοίη καὶ μερόπων γενεή.

FINIS.